

VASÁR NAP

Ára 20 fillér

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49. T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA
LAPVEZÉR: MEREKÓ PÁL.
FŐMUNKATÁRS: PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 8 P.
Félévre 4 P. Negyedévre 2 P.
Egyes szám ára 20 fillér.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 23. szám.

Vasárnap, Junius 3.

A mezőgazdaság válsága.

Az elmúlt héten a képviselőházban négy olyan beszéd hangzott el, melyeknek mindegyike a magyar mezőgazdaság válságával foglalkozott. Az elsőt Apponyi Albert gróf, a másodikat Gaál Gaszton, a harmadikat Mándy Samu mondotta el, a negyedikben pedig Bethlen István gróf miniszterelnök a három szónok megállapításaira és kívánóságaira válaszolt.

A mezőgazdasági válság okaival és okozóival, valamint az orvoslás eszközeivel szemben minden gondolkodó és öntudatos magyar gazdának állást kell foglalni. Éppen ezért rendkívül fontosnak tartjuk, hogy olvasóink megismerjék a négy beszéd főbb részleteit. Arra kérjük tehát gazdatársainkat, részesítsék gondos figyelmükben az alább következőket.

Apponyi Albert gróf beszéde.

— Némcsak nálunk, — mondotta Apponyi Albert gróf — de világszerte éppen a mezőgazdaság az, amely legjobban megcsúszott a világháború alatt és után bekövetkezett korlátozások következményeit. Magyarországot mezőgazdaságilag éppen úgy, mint lelki önérzetében megnyomorította a trianoni szerződés, de különösen mezőgazdaságunkat nyomorította meg. A mezőgazdasági termények egész sora kivételre van utalva, ennek pedig különböző akadályokat gördítenek az útjába. Két pontra kell összpontosítani minden gondolkodást: a termelési drágulásnak lehetőleg való enyhítésére és az értékesítési viszonyok megjavítására.

— A mezőgazdasági termelés drágulásának okai (a termelési költségek emelkedése) a következő főpontokból áll: először a munkabérek megdrágulásából, másodsor a mezőgazdaságnál használt segédanyagok drágulásából, harmadszor az

adóterhek sulyosbodásából és negyedszer a hitelviszonyok megdrágulásából. Ezen a négy ponton kell keresni a segítséget.

— A munkabérek emelkedése terén segítséget nem lehet találni, de erre nem is kell törekednünk. Ami a külkereskedelmi szerződések megkötését illeti, azt hiszem, hogy a mi mezőgazdasági kivitelünk megnehezítése csak kisebb mértékben függ össze az iparvédelemmel, mert legfőbb oka az, hogy minden államban fokozni akarják a közszükségleti cikkek és így elsősorban az élelmiszerek előállítását. A közterhek sulyosságáról beszélni mindig nehéz dolog, mert az ember könnyen találkozik a demagógia vádjával. De rá kell mutatnom arra, hogy a százmillió felesleggel való gazdálkodást nem tartom jónak és egészségesnek. Egészségtelen állapot az, hogy a gazda adóját kölcsönből fizesse meg. Komolyan megfontolandónak tartom a közterhek leszállítását addig a határig, amíg az államháztartás egyensúlya nincs veszélyeztetve.

— A pénzügyminiszter sokszor mondta, hogy 192 millióval leszállította az adókat. De nem találkozott az országban egyetlen emberrel sem, aki ennek a leszállításnak a hatását érezte volna és aki azt tapasztalta volna, hogy a közterhek csökkentek. A forgalmi adót leszállította, de ugyanakkor a közegeket szigorubb eljárásra utasította. Itt van az a pont, ahol segíteni lehet, mert a behajtásnál tapasztalt eljárások túlságosan szigorúak. Meg kell oldani a kisemberek hitel igényei kielégítéseinek kérdését, mert lehetetlen állapot az, hogy 20—22 százalékos kamatot fizessünk.

Gaal Gaszton a kartellek ellen.

Gaal Gaszton beszéde során statisztikai adatokkal mutatta ki a gyáripár kedvezményes helyzetét és azt bizonyította, hogy a behozatalnál a gyáripár egyáltalán nem tartotta szem előtt a mezőgazdaság érdekeit. A gyáripár 167.000 embert foglalkoztat és 2800 millió pengős termelése volt 1926-ban; ezzel szemben

A „Mult“ és a „Jövő“ című élőképek a szőlősgyőröki műkedvelők előadásán.

A „Mult“ a trianoni gyászt és rabságot ábrázolja, a „Jövő“ minden magyar szent akaratát: Nagymagyarország visszaállítását jelképezi. Junius hó 4-én, a trianoni békeszerződés aláírásának évfordulóján, mindenki gondoljon arra, amit e képek kifejeznek.

a mezőgazdaság csak 4 milliárd pengős termelést tud felmutatni, aminek értéke 5.5 millió ember között oszlik meg. A kiviteli oldalon a mezőgazdaság szerepel 71 százalékkal, az egész gyáripar nem egészen 8 százalékkal. Ennek a 8 százaléknak a kedvéért teszik tönkre a 71 százalékat.

A gyáripar állami egyenesadó címén 4.5 millió aranykoronát fizetett mindössze, a földmivelés állami adója 78 millió. Erre mindent el lehet mondani, csak azt nem, hogy ez a közterheknek arányos elosztását jelenti. És a gyáripar most újabb óriási kedvezményeket akar, *exporthitel-biztosítást és más adókedvezményeket*. A kartellek kérdésében *erélyes intézkedéseket követel a kormánytól*. Szóváteszi a *mütrágya-kartell* árdrágításait és monopolizált helyzetét. A kormány rendkívül kedvező ajánlatot kapott hónapokkal ezelőtt több ezer vagón szuperfoszfátra vonatkozóan, amely szerint 982 pengőért akarták szállítani a mütrágyát ugyanakkor, amikor a kartell 1124 pengőért adja a silányabb minőséget. A mütrágya 200 pengővel olcsóbb Triesztben is, mint Magyarországon. Az egyetlen privilegizált cementgyár olyan terrort tud kifejteni, amilyent akar, hiszen még a Dunagőzhajózási Társaságnak sem engedték meg, hogy cementgyárat állítson fel Pécs mellett, ne-hogy konkurrenciát csináljon.

A gyáripar azt mondja, hogy a vámtételek holdanként 1.50 pengőt jelentenek. Hajlandó azonnal írásbeli szerződést kötni, hogy befizetik az 1.50 pengőt az államkasszába, de akkor a mezőgazdaság szükségleteit szabadon, vám nélkül hozhatják be. A hiba ott van, hogy a gazdák nem tudják haszonnal eladni az árut.

Mándy Samu az adóterhekéről.

Mándy Samu beszéde során rámutatott arra, hogy Anglia és Franciaország nagy fontosságot tulajdonít agrárérdekeinek. Így legújában az angol államkinestár kétszázötvenezer fontot hitelezett hatvan esztendőre egy mezőgazdasági banknak, amelynek feladata, hogy a gazdáknak hosszulejratu hiteleket nyújtson. Majd a szállítást nehézségekkel foglalkozott és *tarifális engedményeket kért a hizó állatok számára*. Sürgeti az *állatforgalmiadó visszatérítését is*, amit a pénzügyminiszter meg is ígért, azonban úgy látszik, egész esztendőn át csak gondolkozott a megadhatásán. Pedig ennek a kérdésnek meg nem oldása *nagy károkat okoz a gazdáknak*. A mai terheknek a békebeliekkel való összehasonlítása rendkívül szomorú. A földbirtokra nehezedező teher: holdanként adó-többlet 9.60, iparcikkekért fizetendő többlet 10.73, cselédbér növekedése 4.73 és forgalmiadó 3.18 pengő, vagyis, ha a napszámok emelkedését is számítjuk, *egy holdanként 33.28 pengővel fizet a gazda többlet, mint békében*. Ezzel szemben bevételei aránylagosan nem emelkedtek, nem is számítva, hogy a kamat öt százalékról közben tíz százalék fölé is emelkedett. Nem tuloznak tehát, ha azt állítják, *hogy a mezőgazdaság passzív*. A most meginduló beruházási akcióból *nagyobb összeget kér az állattenyésztés és a tejgazdaság fejlesztésére*. Kéri a *bortörvény revíziójának még a nyári szünet előtt való beterjesztését*. Sürgeti a *földadó mérséklését is*. Végül határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a *kormány sürgősen hívjon egybe szakértekezletet a mezőgazdasági válság okainak és megszüntetésének megtárgyalására*.

A miniszterelnök válasza.

Bethlen István gróf szerint a mezőgazdasági válságnak egyik alapvető kérdése az, hogy *képesek leszünk-e állattenyésztésünket fenntartani*, ami csakis úgy képzelhető el, hogyha megfelelő állatkivitel tudunk az ország számára biztosítani. Helyesli az agrárértekezlet összehívását, de figyelmeztet rá, hogy itt tulajdonképpen minden tekintetben az államtól várnak áldozatot. A földadó leszállítását, a borfogyasztási adó megszüntetését és az államvasutak tarifájának leszállítását követelik, *pedig ezek közül már csak egy is nagy áldozatot követel az államtól*. Lehet itt szó ugyan egyik vagy másik tétel megváltoztatásáról, de *mind a hármát megadni az ország mai pénzügyi helyzetében nem igen lehet*.

Az a felfogása, hogy akkor, amikor minden egyes állam magas védővámokkal védi a maga iparát, a magyar állam sem zárkozhat el az elől, hogy legalább bizonyos fokig ezen az uton a szomszédait ne kövesse, mert hiszen e nélkül a fejlesztett külföldi ipar rávethette volna Magyarországra magát és konkurrenciájával lehetetlenné tette volna a magyar ipart.

A csalódás ott érte az országot, hogy a velünk szemben álló külföldi országok a *mezőgazdasági vámsok terén nem voltak hajlandók azokat az engedményeket megtenni, amelyre szükségünk lett volna*, ha exportunkat abban a mértékben óhajtottuk volna fenntartani. Így például a cseh minimális agrár-vámtételek leszállítását semminemű áldozattal megvásárolni

nem tudtuk. Erre vonatkozóan mondta, hogy tekintettel a mezőgazdasági válságra, ha majd egyszer a vámszerződéseket már megkötöttük, *revízió alá kell vennünk egyik és másik olyan tételt, amely a mezőgazdaság szempontjából fölösleges megterhelést jelent anélkül, hogy ebben az országban komoly ipari érdekeket alkalmas volna védeni*.

Gaal Gaszton tulzott harci kedvét a magyar iparral szemben egyáltalában nem tudja osztani. Azt tartja, hogy magyar iparra ennek az országnak szüksége van és mentől inkább elzárkózik a külföld mezőgazdasági kivitelünkkel szemben, annál nagyobb szüksége van ennek az országnak iparra. Nem helyesli számítását sem, mely szerint tizenhét korona ipari vám esne a földbirtokra katasztrális holdanként; a mezőgazdasági kamarák adatai szerint *csak évi három-öt aranykorona ez az összeg, ami pedig még nem képes mezőgazdasági válságot felidézni*. Természetesen ez az összeg gazdaságonként emelkedhetik, vagy csökkenhet, de ha eltörölnénk, csak az volna a következménye, hogy tönkretennénk teljes mértékben a magyar ipart anélkül, hogy ezzel a mezőgazdaságot valóban talpraállíthattuk volna.

Az állam segítő kezére leginkább a *hitelviszonyok rendezésénél* van szüksége a gazdasági életnek. Fokozottabb mértékben szükség van arra, hogy a magyar mezőgazdák *hosszu lejáratu kölcsönhöz* juthassanak. Ezzel kapcsolatos a *földreform pénzügyi megoldása is*, amely küszöbön van. A pénzügyminiszter még a *nyári szünet előtt olyan javaslattal fog előállni*, amely ezt a kérdést teljes mértékben megoldja.

A Hangya országos mozgalmat indít a szövetkezeti üzlet-résztőkék szaporítására.

Álljon a falu népe ismét egy emberként az agrárszövetkezetek mellé.

Mint ismeretes, a háború és a forradalmak ével sok egyéb erkölcsi és anyagi értékekkel együtt *elporlasztották az agrárszövetkezetek üzletrésztőkkeit is*. Helytelenül gondolkozik azonban az, aki ebből a szomorú tényből, amely — ismételjük — nemcsak a szövetkezeti tőkékre áll, hanem minden egyéb értékre is, azt a következtetést vonja le, hogy most már nem érdemes szövetkezeti üzletrészt jegyezni és nem kell pótolni az agrárszövetkezetek elpusztult anyagi erejét. Sőt ellenkezőleg: *az agrárszövetkezetekre ma a kisgazdatársadalom anyagi, szellemi és szociális megsegítése és fellendítése terén nagyobb szükség van, mint valaha*. A mezőgazdasági termelésnek, a falusi nép boldogulásának és a nemzet talpraállításának jövője az *agrárszövetkezetek erőteljes és céltudatos munkásságától* függ, viszont a szövetkezetek csak úgy tölthetik be gazdasági és kulturális hivatásukat, ha megfelelő tőkeerővel rendelkeznek.

Ebből a szempontból van nagy gazdasági és nemzeti jelentősége az immár harminc esztendő óta *Hangya termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezet május 23-án tartott évi rendes közgyűlése határozatának*, amely egyhangu lelkesedéssel kimondta, hogy *országos akciót indít az agrárszövetkezeti üzletrésztőkék növelése érdekében*. A Hangya közgyűlésén, amely a vidéki szövetkezetek számos kiküldöttjének jelenlétében folyt le, Zichy Aladár gróf elnök rámutatott arra, hogy a szövetkezetek legfőbb törekvése az idegen tőkéktől való függetlenség megszerzése legyen. Balogh Elemér dr. felsőházi tag, vezérigazgató terjesztette elő ezután az igazgatóság évi jelentését, amely a *Hangya nagyarányu fejlődéséről és kedvező üzleteredményéről számol be*. A Hangya az elmúlt évben 68 és fél millió pengő értékű áruforgalmat bonyolított le és jelentős felesleggel zárta le üzleti évét. Majd Meskó Pál gazdasági főtanácsos, a Hangya ügyvezető igazgatója válaszolt a nap-nap után megújuló szövetkezetellenes támadásokra, különösen pedig a *fűszerkereskedők minap tartott nagygyűlésének a szövetkezeteket érintő határozatára*. A fűszerkereskedők ugyanis azt szeretnék, hogy a Hangya boltjaiban *csak tagok* vásárolhassanak és ha ott nem tag vásárol, *ugy azt is súlyosan büntessék meg a szövetkezettel együtt*. Ennek az volna a következménye, hogy valóságos *áruforgalmi őrségeket és szatócokból alakult statáriális bíróságokat kellene szervezni*. A Hangya szövetkezetek — mondotta Meskó Pál — csak azzal adhatnak méltó választ ezekre az igaztalan és átlátszó szándéku támadásokra, ha elhatározzák, *hogy az egész országban hatalmas akciót indítanak anyagi erejük növelésére és az üzletrésztőkék szaporítására*.

Váradi Lajos a szőnyi Hangya elnöke, Glozik Mihály (Kon-

doros), Makai György igazgató-tanító (Lapujtő), Seemann Mihály (Kőbánya), Klinger Károly (Szirák), Szabady Sándor (Tótszentpál), Főrhéncz Sándor főjegyző (Hévízgyörk), Kerék Péter (Piliszentiván), Sinkovics Ferenc (Nagyorosz) hozzászólásai után a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta Meskó Pálnak ragyogó ékesszólással előterjesztett nagyfontosságú javaslatát és kimondotta, hogy miután a Hangyaszövetkezeteknek a termelés fokozása, a termelési költségek csökkentése és az értékesítés megszervezése céljából még nagy és országos érdekű feladatokat kell megoldaniok, legsürgősebb teendőnek tartja a Hangyaszövetkezetek alaptökéjének a nagy feladatokhoz illő megerősítését és ezért az önszegély forrásához nyulva, nagyarányú országos propagandát indít új üzletrészek jegyzésére. Egyben a közgyűlés elhatározta, hogy Mayer János földművelésügyi minisztert és Bud János pénzügyminisztert táviratilag üdvözlí a szövetkezetek védelmében elmondott felsőházi és képviselőházi beszédekért és az agrárszövetkezetek iránt mindenkor tanúsított jóindulatukért.

A közgyűlés végül egyhangú lelkesedéssel választotta meg az igazgatóság új tagjává Schandl Károly dr. államtitkárt, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatóját, akit ez alkalomból a közgyűlés tagjai meleg és megérdemelt ünneplésben részesítettek. (p.)

Ki fizet több adót: a gyáripár vagy a mezőgazdaság?

A magyar ipari vámok külön adóterhet jelentenek a gazdára.

A falusi gazdanép teljes joggal panaszkodik esztenők óta, hogy az ipari cikkek magas árát alig tudja megfizetni, ennek következtében még azokat az iparcikkeket sem szerezheti be, amelyekre nemcsak a maga és családja részére, hanem a mezőgazdasági termelés zavartalanosságának biztosítása céljából is feltétlenül szüksége volna. Ennek oka pedig az, hogy a gyáripár támogatása érdekében rendkívül magasra emelt vámok súlyosan megdrágítják az iparcikkeket és ezt a mesterségesen okozott ártóbbletet a gazda kénytelen megfizetni. Annál feltűnőbb és furcsább, hogy a gyáripárosok minap tartott összejövetelükön azt panaszolták fel, hogy sokkal több adót fizetnek, mint a mezőgazdák. Ez természetesen nem fedí a tényeket, sőt éppen az ellenkezője igaz: a mezőgazdaság adóterhei sokszorosan túlszárnyalják a gyáripár által fizetett adókat. A falusi gazdanép nemcsak közvetlenül fizet aránylag több adót, mint a gyáripár, hanem közvetve is, mert elvégre alig lehet súlyosabb adót elképzelni azoknál a vámnoknál, amelyeket a mezőgazdaság kénytelen viselni az

Harmsworth Esmond a Hortobágyon.

Rothermere lord, fia megkóstolja a „tészta kását“, a csikósok főztjét.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

iparfejlesztési politika sikere érdekében. A gyáripárosok panasza nem helytálló, ellenben az az igazság, hogy a magas ipari védővámok erősen veszélyeztetik mezőgazdasági termelésünk jövedelmezőségét, mert túlzottan drága iparcikkkel nem lehet olcsóbbá tenni a gazda munkáját és termelvényeit. Eltekintve tehát attól, hogy a mezőgazdaság több adót fizet, mint a gyáripár, feltétlenül szükséges az ipari vámok mérséklése is, mert nem szabad és nem lehet a gazdatársadalmat egészen kiszolgáltatni a kartellek hatalmának és a magas vámokkal védett gyáripár áremelő törekvéseinek. Mert ez a kétszeres túladóztatás jelentékenyen meggyengíti mezőgazdasági termelésünknek és a gazdaközönségnek ellenálló erejét, már pedig igen rossz dolga lesz a gyáripárnak, ha a mezőgazdasági termelés helyzete megrendül, miután a nagyipár is elismeri, hogy csak erős, zavartalanul folyó agrártermelés és a mezőgazdaság biztos alapokon nyugvó helyzete biztosíthatja a gyárak jövedelmező üzleti tevékenységét is. A mezőgazdaság szolgáltatja a legjobb piacot a gyáripárnak s ha a gazda nem tud vásárolni, a gyáripár is tönkre megy. Ezért a gyáripárosoknak, ahelyett, hogy a maguk adótételeit elfogultan magasabbra becsülik a mezőgazdaság adóterheinél, arra kell törekedni, hogy az ipari vámok kérdésében mielőbb az ellentéteket kiegyenlítő megoldás jöjjön létre s a falusi nép háztartásában és gazdaságában szükséges ipari cikkek árai végre olyanok legyenek, hogy azokat a gazdák meg is tudják fizetni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A megajánlási törvényjavaslatot megszavazta a Ház.

A képviselőház az elmúlt héten letárgyalta és megszavazta az appropriációs (megajánlási) törvényjavaslatot. A szónokok sorát Apponyi Albert gróf nyitotta meg, aki annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kormány jelentős eredményeket ért el a költségvetés egyensúlyának és a jogrendnek helyreállításával, továbbá pénzünk állandósításával, de nem tartja eléggé biztosítva azoknak az erőknek fennmaradását, amelytől az elért eredmények megőrzése függ. Súlyos szavakkal emlékezett meg a mezőgazdaság válságáról. (beszédének ezt a részét lapunk más helyén közöljük), végül azt a kívánságát fejezte ki, hogy az általános és titkos választójog megteremtése felé elhatározó lépések történjenek.

Gaal Gaszton a mezőgazdasági érdekek védelmére mondott erővel teljes beszédet, Mándy Samu a mezőgaz-

Kép a türkevei „kiverési“ ünnepről.

Reggeli Ecesg-pusztán. Az asztalfőn (közepén) Györffy Imre dr. polgármester foglal helyet. Körülötte a türkevei gazdák és az ünnepség vendégei helyezkednek el.

daság elviselhetetlen adóterheit sorolta fel, (mindkét beszédet lapunk más helyén közöljük), utánuk pedig Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt hatalmas beszédben a vita folyamán elhangzott kijelentésekre és kívánásokra.

A miniszterelnök legelsősorban a mezőgazdaság válságának okaival foglalkozott (beszédének ezt a részét lapunk más helyén közöljük), majd politikai kérdésekre tért át. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a szociáldemokrácia ellen igenis küzdeni akarunk és ebben a harcban a kisgazdakkal együtt óhajt haladni, mert az a meggyőződése, hogy ebben az országban a népies politikai fejlődést a gazdatársadalom bevonása révén kell lehetővé tenni. Az általános és titkos választójoggal kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy bár benne van az Egységspárt programjában, — csakis fokozatosan kívánja megoldani.

A törvényjavaslat vitájának további során Horváth Mihály a kecskeméti gyümölcskivitel nehézségeit tette szóvá és azt kifogásolta, hogy a vasuti szállítás kérdésében még mindig nem történt megfelelő intézkedés, holott a szezon küszöbén állunk; Neubauer Ferenc reámutatott arra, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete négy százalékkal kapja az államtól a pénzt és kilenc százalékkal adja a gazdáknak. Arra kérte a kormányt, hogy a hiteleket megfelelő olcsósággal juttassa el a gazdákhöz.

Bud János pénzügyminiszter foglalkozott ezután a felmerült kívánásokkal és azt hangoztatta: legfőbb törekvése, hogy egységes gazdasági helyzetet teremtsen. Áll ez különösen a mezőgazdaságra, mely legjobban sanyli a válságot.

A hadikölcsönsegélyezés.

A törvényjavaslat részletes tárgyalásánál Temesváry Imre előadó módosítást terjesztett elő, mely szerint a hadikölcsönsegélyezés tízezerkoronás értékhatárát ötezer koronára szállítják le, az ezerkétszáz pengős jövedelmi értékhatárt pedig ezeröttszáz pengőre emelik fel. A módosítás azt jelenti, hogy a közeljövőben azok részesülnek hadikölcsönsegélyezésben, akik annak idején legalább ötezer korona értékű hadikölcsönt jegyeztek és akiknek jelenlegi évi jövedelme nem magasabb ezeröttszáz pengőnél. Sajnos, ilyenformán, a falusi közjegyzők kimaradnak a segélyezésből és nem tehetnek mást, mint türelemmel várni arra a távoli időpontra, amikor elkövetkezik a hadikölcsönök végleges és méltányos rendezése.

Az appropriációs törvényjavaslatot egyébként megszavazta a képviselőház és utána néhány napos pünkösdi szünetet kapott.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság ülése Bécsben.

Az elmúlt héten tartotta ülését Bécsben a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság és a vezetése alatt álló Mezőgazdasági Szervezetek Nemzetközi Értekezlete. A tanácskozáson megállapítást nyert, hogy a Népszövetségnél a gyárpar és kereskedelem mellett a mezőgazdaság is kivívta teljes befolyását. A Népszövetség oda fog törekedni, hogy a mezőgazdasági termények nemzetközi forgalma megkönnyítessék. (Reánk, magyarokra, csak kedvező lehet, ha a Népszövetség a tulmagas vámok leszállítására szólítja fel az egyes államokat.) A bizottság tanácskozásain Magyarországot Schandl Károly dr. ny. államtitkár, Somssich László gróf és Blaskovich Sándor képviselték.

Egy angol tanár a trianoni béke tarthatatlanságáról.

H. E. Counsell dr., angol egyetemi orvostanár, legutóbb előadást tartott Oxfordban Magyarországról. A trianoni béke által teremtett helyzettel foglalkozva, statisztikai adatokkal kimutatta, hogy az utódállamok lakossága fajilag legalább is olyan kevert, mint aminő a háború előtti Magyarorszáé volt. Counsell a következő szavakkal fejezte be értekezését: *A béke diktátorai nyilván nem tudták, hogy Magyarország feldarabolásával négy új Elzász-Lotharingiát teremtettek s hogy mindaddig nem lesz béke, amíg ezeket az igazságtalanságokat nem orvosolják.*

Rothermere lord lapja a legújabb oláh erőszakosságról.

Erdély magyarságát a legnagyobb izgalomban tartja az oláh elnyomók újabb balkáni tette, elvették ugyanis a kolozsvári Erzsébet—Mária-kórházat. A minden jogot és emberiséget megcsufoló gázság hire Londonba is eljutott s Rothermere lord lapja, a *Daily Mail*, hosszabb cikkben foglalkozik az oláh kormány újabb erőszakosságával. A cikk kiemeli, hogy a kórházat magyarok alapították és tartották fenn s hogy az oláhok csak huszonnégy órát adtak az épület kiürítésére és a betegek elszállítására. A *Daily Mail* szerint ez az eljárás csak egyik mozzanata annak az irgalmatlan irtóhadjáratnak, amelyet az oláh kormány az erdélyi magyarok ellen folytat.

Sopánkodnak a csehek.

A cseh miniszterelnök lapja, a prágai *Venkov* legutóbb siránkozó cikkben foglalkozott az olasz-magyar barátsággal. „Magyarország egyszeriben Európa kedvence lett!” — jajdul fel a cseh lap és rámutat arra, hogy a nagyhatalmak valósággal versenyeznek egymással abban, hogy Magyarországgal jó viszonyban legyenek.

Forradalmi mozgalmat szítanak Jugoszláviában az olaszok ellen.

Dalmáciában a szerbek sorozatos tüntetéseket rendeztek az olaszok ellen. Sebenicóban és Spalatóban az olaszok lakásainak ablakát beverték és több olaszt az utcán megsebesítettek. Az olaszellenes zavargások miatt a belgrádi olasz követ, Bodrero tábornok, tiltakozó jegyzéket nyújtott át a szerb külügyminiszternek, aki sajnálkozását fejezte ki a történetekért. A tüntetések azonban tovább folynak és néhány szerb politikus valóságos forradalmi mozgalmat szít az olaszok ellen. Semmi kétség azonban afelől, hogy Mussolini, az olaszok vaskezű miniszterelnöke, hamarosan észretéríti az izgága szerbeket.

**A „VASÁRNAP”
a gazdák érdekéért harcol!**

Rothermere lord fia 280.000 pengőf adományozott jófékonycélra.

Ahova Rothermere lord fia, Harmsworth, az országban ellátogatott, az ünneplők hálatelt, reménykedő szemmel kísérték a fiatal angol képviselő minden lépését. Az Alföld fővárosának, Szegednek ünneplése után Debrecen is úgy köszöntötte Harmsworthot, mint egy körülrajongott királyt.

Debrecen ünnepe.

Május hó 21-én, a késő esti órákban Harmsworth Esmond a fővárosi Nyugati-pályaudvaron a debreceni gyorsvonatba ült, hogy a második legnagyobb magyar városba is ellátogasson. Az angol képviselő fogadására a debreceni pályaudvaron megjelentek a hajdúvárosok előkelőségei, de ott volt a Hortobágy, Szabolcs, Szatmár és Bihar megyék népe is. Az angol himnusz hangjai mellett gördült be a vonat, amelynek mozdonyán nemzeti színű szalagok és virágfüzerek keretében „Nem, nem, soha!” felírásu tábla állott. A város vendégét Hadházy Zsigmond dr. főispán üdvözölte, majd Harmsworth Esmond végighaladt a főiskolai diákok diszszázada és cserkészcsapata előtt. A szemle után a város ötösfogatába szállt és hosszú autó- és kocsisortól követve behajtatott az Arany Bika-szálló elé. Amerre ment, mindenütt sorfalat álltak s az egybesereglett tömeg virágokat szórt az utjára. A szállodából gyalog ment át a városházára, hogy résztvegyen az ünnepélyes közgyűlésen.

— Kérem, hogy tolmácsolja édesatyjának, — mondotta többek közt a főispán — annak a nagy magyar városnak a hátláját is, amely nemcsak Magyarország keletén, hanem egész keleten századok óta védelmezője és oltalmazója az emberi jogoknak és a civilizációnak.

Magyarország nem volt, hanem lesz!

Ezután Vásáry István dr. polgármesterhelyettes azt javasolta, hogy Rothermere lord nevével utcát nevezzenek el Debrecenben. A javaslatot nagy lelkesedéssel tette magáévá a közgyűlés. A diszközgyűlés után Harmsworth és kísérete a nagytemplomba ment, ahol Baltazár Dezső püspök mondott mélyhatású szentbeszédet. Az istentisztelet végén a püspök megáldotta Harmsworthot. Még a délelőtti órákban revíziós nagygyűlést tartottak az Arany Bika előtti téren. Szentpéteri Kun Béla nyelvtanár, Vargha Kálmán dr. akadémiai igazgató, Koncez Aurélné és Solymossy József mondtak beszédeket. Harmsworth a gyűlés végén odakiáltotta az ötvenezer főnyi tömeg felé:

— Magyarország nem volt, hanem lesz!

A mámorosan lelkesült tömeghez Nagy Emil intézett rövid beszédet és tolmácsolta az angol képviselőnek azt az ígéretét, hogy mire újból eljön Magyarországra, magyar szóval köszönheti a szívéhez nőtt magyar népet.

Harmsworth a csikósok között.

Az angol vendégek délben a Hortobágyra mentek, hogy a híres törzsménest megtekintsék. Verőfényben uszott a pusztá végtelen szőnyege, amikor Harmsworth és kísérete a Hortobágyra érkezett. Amikor a délibábot megpillantotta, nemes angol barátunk arca kipirult és lelkesen kiáltott fel:

— Csodás!

A háromszázszendős kilencclábu kőhidnál, amelyen egykor Petőfi Sándor sétált, magyarruhás leányok, kékgatyás csikósok és gulyások fogadták Harmsworthot, aki érdeklődéssel nézte a csikósokon lévő cifra szűrt és a kampós juhászbót. Eléjük vezették a híres debreceni bikákat, amelyekre az egyik angol megjegyezte:

— Ityen bika, mint ez a három, nincs az egész világon.

Harmsworth megnézte, hogyan főzik a gulyások ebédjét. Egyszerre csak Losonczy János, a számadó juhász belemerítette a téstás bográcsba a kanalat és megkínálta az angol képviselőt, aki a széles kanál egész tartalmát elfogyasztotta.

— Egészségére, méltóságos ur! — hangzott a számadó szava.

Rothermere fia cifraszürben.

Ezután elmagyarázták az angoloknak a Hortobágy sajátosságait és megmutattak mindent. Kedves jelenet volt, amikor Harmsworth az egyik juhász fehér „bundáját” magára öltötte, fejére tette a zsíros kalapot és két pipázó csikós közé állt.

Ezután megkezdődött a csikósverseny, amelyről filmfelvételt készítettek. Azután felzengett a Hortobágy cigányának, Rinóczky Lajosnak játéka. Az öreg cigány vékony hangon énekelt:

— Hej, de kiszáradt a tóból . . .

Rothermere fia a cigány játékát százpengőssel honorálta. Az öreg álmélkodva nézte a pénzt és folyton csak ezt hangoztatta:

— Sohse volt még százpengősöm!

Sternberg

királyi udvari hangszergyár
Budapest, VII. kerület, Rákóczi-út 60. sz.

Hegedű
jó hangú P 12.—
még finomabb
P 26.—
Játékhegedű
P 4.—

Levente-zenekarok
szakszerű felszerelése

Harmonika
mesés,
orgona hangú
P 12.—
3 váltós P 16.—
2 soros P 40.—

A délibábból valóság lesz.

Az ebéden Harmsworth beszédet mondott:

— A nemzeti törekvések ma olyanok, mint a délibáb, — mondotta többek között — de nincs messze az idő, amikor a délibábból valóság lesz!

Délután autóval a harminckét kilométerre fekvő Nyirábrány községbe, a trianoni határra mentek, ahol feketeinges lovasbandérium várta a vendégeket. Az angol képviselőt Virányi Sándor főjegyző a következő szavakkal köszöntötte:

— Szabolcs vezér ősi földjén, azon a területen köszöntjük, ahol odaát, tőlünk egy kilométernyire elszakadt testvéreink tíz éve várják, hogy visszakerüljenek hozzánk.

A vendégek kimentek a határra, ahol látták a szuronyos román katonát, az őrházat, amelyen román zászló leng. Harmsworth látcsövön szemlélte a határ mögött elhúzódó erdőt és meglepődve látta, hogy végig a fákon gépfegyverek voltak, csüvükkel Magyarország felé irányítva.

— Ez hát uraim a béke! — mondotta lehangoltan.

A pesti szegények között.

Este bankettet rendeztek a Bika Szállóban Rothermere fiának tiszteletére, amelyen számos felköszöntő hangzott el, utána pedig a vendégek visszautaztak Budapestre. Másnap Harmsworth a vonatról a Magyar Nemzeti Szövetség székháza elé hajtatott, hogy kíséretével együtt onnan induljon a főváros nyomortanyáinak megtekintésére. Megnézte a Juranics-telepet, ahol a menekültek ünnepelték, az Augusztá-baraktelepet, ahol a szegények és nyomorgók százai vették körül, a Pongrácz-uti telepet, ahol a menekült munkások virágosít szórtak eléje, a kispesti Wekerle-telepet, a Valéria-telepet, ahol mindenütt ezek és ezek ünnepelték.

Másnap reggel a Kerepesi-temetőbe látogatott el, ahol megkoszorúzta Kossuth Lajos és Deák Ferenc sírját. Délelőtt a mátyásföldi repülőtérről saját gépével körülrepülte Csonka-Magyarország keleti határait és utközben a debreceni templom és a hortobágyi csárda elé bokrévét dobott le. Az esti órákban már ismét Budapesten volt és vendégül látta a magyar újságírókat.

Harmsworth bucsuja.

Május hó 25-én Harmsworth és kísérete gépkocsin Mátyásföldre hajtatott, hogy repülőgépjére szálljon és elhagyja Magyarországot. A gépkocsi ünneplő tömeg sorfala között száguldott el a Dunapalota előtt. A kapott ajándékok közül egy előre semmit sem vitt magával, csupán a kis „Bicska” nevű kutyát. A többi ajándékból kiállítás rendeznek Budapesten, majd Londonba szállítják, ahol szintén kiállítják az ajándék-tárgyakat.

Három testvér aranylakodalma.

Amerika egyik városában valóban ritka családi eseményt ünnepeltek mostanában. Három nővér ugyanis egy és ugyanazon a napon ünnepelte aranylakodalma. A sors különös ajándéka, hogy mind a három házaspár teljes egészségben megérte a szép napot. Képünk a jubiléumokat ábrázolja, akiket a rokonok és ismerősök ajándékokkal és jókívánságokkal halmoztak el.

A hatalmas huszonnégy személyes repülőgép néhány kört irt le a főváros fölött és Harmsworth a Kossuth Lajos-térre nemzetiszinszalagos virágcsokrot dobott, majd elhagyta a fővárost. Az angol képviselő Győr fölött is virágcsokrot dobott le utolsó üdvözlésként, majd Szombathelyen leereszkedett.

Kívánságára Szombathelyen nem rendeztek ünnepélyes fogadtatást. Harmsworth a repülőtérről gépkocsin Gyöngyösapáti-hajtatott, ahol Apponyi Albert gróftól látogatta meg. Az angol képviselő két óra hosszat időzött Apponyi gróf kastélyában, ahol megebédelt, majd diszruhába öltözött iskolásgyermek sorfala között vonult végig gépkocsija a községen, hogy ismét Szombathelyre juthasson és repülőgépén elhagyja az országot. A gépmadár Sopron felett egy kört irt le és Harmsworth csokrot dobott a városház elé. Ezzel a virágcsokorral bucsuzott a határszéli várostól és Magyarországtól.

280.000 pengő jótékony célra.

Esdmond Harmsworth elutazása előtt százezer pengőt adott a Társadalmi Egyesületek Szövetségének, hogy osszák ki a budapesti szegények között. Távozása után a főváros polgármesteréhez ugyancsak százezer pengő érkezett a nyomorenyhítő akció javára. Ezen a kétszázezer pengőn kívül nyolcvanezer pengőt szánt a debreceni és szegedi szegények, továbbá az egyetemnek segítésére, valamint a népjóléti minisztérium szociális céljainak támogatására, úgy, hogy budapesti látogatása során magyar jótékony célra kétszáznyolcvanezer pengőt adományozott. Olyan páratlan nagylelkűség ez, amelyért külön is szívébe zárja nemeslelkű angol barátait a szenvedő magyar nép.

A forgalmi adót fokozatosan meg kell szüntetni!

Schandl Károly dr. beszámoló körútja.

Schandl Károly dr. ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, az OKH alelnök-vezérigazgatója az elmúlt héten a devecseri választókerületében beszámolót tartott választói előtt. Schandl Károly körútján utbaejtette Vid, Nagyalásony és Dabrony községeket és mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadták.

A beszámoló beszédek során az államtitkár megállapította, hogy az ország helyzete *határozott javulást mutat*. Pénzünk egy jottányit sem változott és szilárdabb, mint Európa bármelyik pénze. Amilyen mértékben örvendetes tény ez, olyan aggodalommal tekint azonban az ország *kiviteli viszonyai teremtette helyzet* elé. A magyar kormánynak *változtatnia kell vámpolitikáján* és azokkal az országokkal, amelyek nem hajlandók a kölcsönösség alap-

ján a vámkérdést megoldani, *vámpolitikai megtorló intézkedéseket kell életbeléptetni*. Ami az adózás kérdését illeti, ezen a téren bizonyos fokú könnyebbség észlelhető. A forgalmi adót az elsőrendű életfenntartásra szükséges cikkek után a kormány eltörölte, itt azonban nem szabad megállni, hanem *ezt a szükséges rossz adónemet fokozatosan meg kell szüntetni, azokat a kisiparosokat pedig, akik egy segéddel dolgoznak, már a legközelebbi jövőben mentesíteni kell a forgalmi adó alól*.

— A legsúlyosabb kérdés pillanatnyilag a *mezőgazdasági hitel ügye*. Noha az Országos Központi Hitelszövetkezet 11—13 százalékkal adja a hitelt a gazdáknak, ezt a kamatlábat is lényegesen le fogjuk szállítani, úgy, hogy a *magyar gazdatársadalom legszélesebb rétegeit bevonjuk az üzletrészjegyzésbe*.

— *Az egész országot be fogom járni*, — fejezte be Schandl Károly szavait, — *hogy a szövetkezeti önszegély eszméjét megerősítem*.

Schandl Károly nagyérdekű kijelentéseit az egybeültek igen nagy figyelemmel hallgatták és hosszasan ünnepelték a gazdatársadalom népszerű vezérét.

A rakétagép.

Opel Ferenc berlini mérnök motornélküli rakétagépet készített.

Az álmok lassanként valóra válnak. A regényírók képzeletében született, lehetetlennek tűnő csodákat az emberi tudomány sorra megvalósítja. A világhírű Verne Gyula „Utazás a Holdba” című több évtizedes regényében olyan gépezetről írt, mely rakétaszzerűen száguld a levegőben s mellyel el lehet jutni a Holdba. A napokban Berlinben bemutattak egy rakéta-automobilt, amelynek tervezője Opel Ferenc mérnök meg akarja építeni azt a rakétarepülőgépet, amellyel el lehet jutni a Holdba.

A rakétaautó bemutatóját nagy biztonsági előkészületek előzték meg, nehogy szerencsétlenség történhessék. A legújabb gépkocsit ugyanis nem motor hajtja, hanem *robbanóanyag löki előre*. A gépben egymásután robbannak fel a rakéták s ez az erő löki előre a kocsit, amelynek első részén szárnyak vannak. A bemutató nagyon jól sikerült s a motornélküli gépkocsi, *mint az orkán száguldott*. A rakétaautóból menetközben lángnyelvek csaptak ki s olyan hatalmas füstfellegeket árasztottak, hogy másodpercekre elünt a nézők szeméi elől. Ebben a formájában tehát utcai közlekedésre nem alkalmas. A cél azonban nem az, hogy a gépkocsit helyettesítse a rakétaautomobil, hanem az, hogy a *levegőben a repülőgépnél sokkal nagyobb sebességgel száguldjon*.

A gép tervezője kijelentette, hogy rövidesen elkészül a rakétarepülőgép, *amellyel egy nap alatt körül lehet utazni a világot*. Az új, csodás gép készítői bizonyosra veszik, hogy a *ből s eljön az idő*, amikor ilyen rakétahajóval utaznak az embereket, amikor ilyen rakétahajóval utaznak az emberek egyik égitestről a másikra.

Ma még nagyhangú dicsekvésnek, vakmerő álomnak hangzik ez a kijelentés, de a tudományos fejlődés századában sem mire sem szabad azt mondani, hogy lehetetlen, mert napjainkban a lehetetlenségek hosszú sora vált már valóra.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint a FRIEDLER LABORATORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

A Jászberényi új harang felszentelése

Bensőséges, szép ünnepség játszódott le május hó 20-án Jászberényben. Hatezer hívő jelenlétében szentelte fel Zadravetz István püspök a ferencrendiek új, hatalmas harangját.

A harangszentelési ünnepségek már egy héttel korábban, május hó 13-án megkezdődtek, amikor is Bagi József gazdálkodó kocsiján Budapestről Jászberénybe szállította a csaknem tízennyeg mázsás harangot, amelyet a hívők nagy serege várt. Pater Ryba Hugó, a ferencrendi kulturház főnöke kocsin ment Hajtáig a harang elé. A földműves iskolánál negyventagu jászszínekbe öltözött lovasbandérium várta Bercsényi Bertalan kórházgondnok vezetésével a harangot, amelyet Hajtán virágokból font koszorúval vettek körül. A város határában ezrekre menő tömeg fogadta az érkezőket. A gazdasági ismétlőiskola előtti keresztig körmenet vonult. Elöl haladt a tűzoltók zenekara, majd a levették csapata vonult fel László József és Dobby Béla parancsnoksága alatt. Kele István dr. a harangot hozó kocsiról mondott beszédet az egybegyűltekhez. Megemlékezett az áldozatkész hívőkről, majd Ryba Hugó házfőnökről, a kiváló emberbarátról beszélt. Elmondotta, hogy az ő tevékenysége folytán készült el a harang. Baranyi Jánosné, az egyik haranganya, fehér rózsákból font koszorút helyezett el a harangon.

A következő vasárnapon volt az ünnepélyes harangszentelés, amelyen megjelent a főispán, az alispán és ott voltak a városi előkelőségek is. A szentelés szertartását hatezer ember jelenlétében Zadravetz István püspök végezte. Az ünnepély után a püspök beszédet mondott a kulturházban, Laurisin Lajos, az Operaház tagja pedig operaáriákat énekelt.

A kulturházban melegen ünnepelték Ryba Hugót, a kulturház főnökét, a kiváló emberbarátot, aki legutóbb eredményes akciókat indított százötven szegény gyermeknek ingyen ebéddel való ellátása végett.

Drága kölcsönpénzzel fizetik adójukat a gazdák!

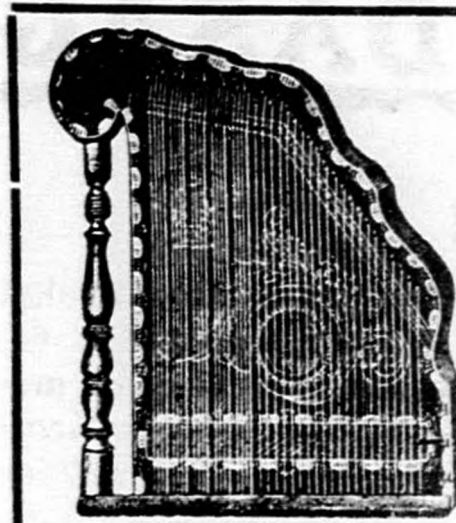
Az Országos Mezőgazdasági Kamara május havi jelentése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara május havi jelentése rendkívül súlyos fagykárokról, továbbá a cserebogár, répabogár, egér, drótféreg, repcebolla, gabona-futrinka, szőlőmoly és lucernabogár jelentékeny kártételeiről számolt be. Mindez természetesen azzal járt, hogy a vétéseket ki kellett szántani és a zöldtakarmányozás késik.

Az értékesítés teljesen tarthatatlan állapotot élünk. Csúpan a terményárak javulnak, amiből azonban már alig van a gazdáknál, viszont az állattárak esnek. Az Alsódunántulon alig lehet tejet is eladni s az egyik tejszarnok, amely a fontos bonyhádi területen működött, megszüntette üzemét, mert sokallta a 17—18 filléres tejárat. Az állattartók kényszerhelyzetben vannak, mert a hanyatló állattárral és rossz tejárral szemben mindenütt drága a takarmány. Sopron megyében a 25 pengős korpával szemben 16 fillér a tej ára. A loértékesítés helyzete is válságos, mert hidegvérű lovat csak vágóhídi feldolgozásra vesznek. Mindenütt lanya a borpiac s végül a zöltségek válogatott minőségét is alig lehet 6 pengőért értékesíteni a Felsődunántulon.

A hitelhelyzet pangása válságos képet mutat. Baranya megyében 12—15 százalékként lehet bekebelezett kisgazdakölcsönöket kapni. Nagyatádon 15—18 százalék a pénz ára. Tolnában 12—14 százalék. Feltűnően nagy a zöldhitellel való eladósodás a Tiszántulon és Duna-Tisza közén. Az utóbbi helyről azt jelentik, hogy a gazdák nyolcvan százalékanak kiadásai már félévvel megelőzik a bevételeket.

A nyomott gazdasági helyzetet tükrözi a földforgalom és a földbérletek pangása. A Felsődunántulon azt a jelenséget észlelték, hogy az amerikai kivándorlók, akik eddig pénzt küldtek haza, most egymásután adnak megbízást itthoni földjeik eladására. Aránytalanul drága a kisebb földdarabok ára, ami a parcellázó üzletet kedvezővé teszi. A

Ingyen magyar iskola és 10 alátét kotta

minden gitárciterához, melyet könnyűszerrel 2 órán belül minden kottaismeret nélkül játszák! Árak: 41 huros P 12.—, 49 huros P 17.40, 56 huros P 19.40, 67 huros P 26.—, 92 huros P 29.30. **Csomagolás díjtalan!** Összes hangszereinket felölő magyar főrajegyzékünket kívánságra díjtalanul küldjük meg. Gyári árak! 20.000 elismerő levél!

MEINEL és HEROLD

hangszergyár magyar osztálya, Klingenthal 21462 sz. (Szászország).

földberek szélsőséges ingadozást mutatnak. Figyelemre méltó körülmény, hogy az általános helyzet közepette a feles föld rendszere terjed a Dunántulon.

Sok a panasz az adókvetés új rendszere ellen, amely negyedévenként szoritja a gazdákat fizetésre. Békésmegyében a negyedévi adóbehajtásnak tulajdonítják, hogy többszáz vagon zöldbuzát voltak kénytelenek eladni a gazdák 20—22 pengős áron. A Tiszántulon a jövedelmi és vagyonszó adó-behajtás körül panaszkodnak, az új rendszer szigorú miatt. Az Alsódunántulon az adóemelést helyenként 40—50 százalékként teszik ki, ami ellentétben áll az illetékes körök ígéreteivel és a mezőgazdaság rossz helyzetével. A Felsődunántulon az adókat általában 14—16 százalékos kölcsönpénzzel fizetik és ugyanitt azt panaszolják, hogy a közmunkaváltságból a községi utak fenntartására csak husz százalékként engednek át.

A Felsődunántulon a földreform terén mutatkozó rendezetlen állapotot panaszolják. Vannak földhöz juttatottak, akik harmadik éve nem trágyáznak, sem adót, sem bért nem fizetnek, sőt sok földet műveletlenül is hagynak. Ezeket a területeket az idén bérszántással vette a hatóság művelés alá és tengerivel ültette be.

A sárköziek gyönyörű népviselete.

A képünkön látható ruha a gazdag díszítések miatt majdnem ezer pengőbe került.

MEZŐGAZDASÁG

Felhívás a műtrágyát alkalmazó gazdákhöz!

Az Országos Mezőgazdasági Kamara műtrágyákat népszerűsítő osztálya (Budapest, IV., Aranykéz-utca 6.) arra kéri a „*Vasárnap*“ olvasóit, akik vetéseik alá műtrágyákat alkalmaztak, hogy amennyiben műtrágyázott vetéseik május végén, vagy június elején szembeötlően erőteljesebb fejlődést mutattak, mint a trágyázatlanok, szíveskedjen ezt vele közölni, hogy fényképezésben járatos szakemberét esetleg a helyszínére kiküldhesse. Kérjük megnevezni a növényt s a posta-, távirtda- és vasuti állomást is megadni.

A győrmegyei baromfi-egyesület példás munkája.

1912-ben, a boldog béke utolsó előtti esztendejében, *Koncz Endre dr.* főispáni titkár, *Schneider Henrik*, *Sütő Vendel*, *Korpácsi Rezső*, *Könninger Kálmán*, *Bugli Gyula*, *Szikora Nándor*, *Richter Frigyes*, *Varga Ferenc*, *László József*, *Schwarz Nándor* és *Fekete Gyula dr.* a külföldi példákól okulást merítve, megalakították a *Győrvárosi és megyei házinyul tenyésztő egyesületet*. Az egyesület évi egykoronás tagdíjakkal fogott hozzá munkájához, kis mintatelepet létesített, ismeretterjesztő előadásokat rendezett, a házinyul husának megkedveltetésére ingyenes nyulvacsorákat adott, de nem mulasztotta el a közönséget felvilágosítani arról sem, hogy a *házinyul prémjének feldolgozása milyen tetemes jövedelmet biztosít a házinyul tenyésztőknek*.

Évek múlva a *galambtenyésztést* is bevezette az egyesület, nem törődve a lekicsinyléssel, mert erős volt abbéli meggyőződése, hogy az egyesület szerény keretek között is hasznos közgazdasági munkát végez.

Koncz Endre dr.-nak Győrből való távozása után *Schneider*, *Korpácsi*, *Sütő*, *Fekete László* és *László József* vették át az egyesület vezetését és igyekeztek tovább fejleszteni, munkájukat azonban megzavarta a világháború, mely alatt és az utána következő zavaros időkben az egyesületet ápolni, fejleszteni nem lehetett, sőt kezdett veszendőbe menni az is, amit *Koncz Endre* és társai önzetlen munkájukkal alkottak. Nyomasztó körülmények közé került tehát az egyesület és alig tengette életét. Végre is az 1922. október havában megtartott közgyűlésen néhai *Sütő Vendel* telepfelügyelő vázolta az egyesület válságos helyzetét és indítványára a közgyűlés egyhangulag *Fekete Gyula dr.*-t választotta meg elnökévé és ismét megindult a serény munka, mely csakhamar fellendítette és megszilárdította az egyesületet. *Fekete Gyula dr.* és lelkes segítő társai: néhai *Sütő Vendel*, *Szikora N.*, *Richter F.*, *Könninger K.*, *Gyarmati I.*, *Wolmuth H.*, *Surányi J.*, *Puxbaum J.*, *Leinwater J.*, *Metzing L.*, *Weisz J.*, *Schwarz Á.*, *Varga F.*, *Tóth J.* és *Bugli Gy.* elérték azt, hogy már 1923-ban az egyesület a *Frigyes-kaszárnya* melletti felmondott telepét a mai helyére, a *Pásztor-utca* végére át-helyeztette. A *Pásztor-utcai* telep felavatása alkalmával felmerült az a gondolat, hogy az egyesületnek a *baromfi-tenyésztést* is be kell vezetni, mert ez nemcsak közgazdasági, közéleti, de külkereskedelmi szempontból is fontos. A buzdító szavakat hamarosan tett követte és nemcsak az egyesületi tagok, de kívülállók is siettek hozzájárulásukkal a terv megvalósítását elősegíteni, így maga *Győr városa*, a *Győri Szeszgyár r.-t.*, *Bruder Ignác* mérnök, a *Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara* és ma már az egyesület pompás teleppel rendelkezik.

Ezt azonban hazánk összes hasonló egyesületei is megvalósíthatnák. Egyesületi életüket tehát nemcsak papiro-

son, de saját mintatelepükön élhetnek és ekkor valóra válnék a földmivvelésügyi miniszternek az az óhaja, hogy minden megye székhelyén legyen olyan egyesület és mintatelep, mely a baromfi-tenyésztés fejlesztésével és irányításával mint tényező vezetőleg közrehat.

A győri telepen *rhode Izland*, *fehér leghorn*, *fogoly-szinü olasz* és *sávozott plymuth* tenyésztést vezettek be, a főszlyt azonban a *rhode Izland* és a *fehér leghorn*-ra fektetik, mert tiszta vérben tenyésztve, e két fajta a leg-gazdaságosabb és a magyar parlagi tyuk javítására és ne-mesítésére is legalkalmasabb.

A baromfi-tenyésztés fejlesztésének okai eléggé ismertek. De nem csak arra van szükség, hogy külkereskedelmi mérlegünk hiányát baromfi- és tojáskivitelünkkel eltüntetni segítsünk, hanem arra is, hogy a *falusi kis-emberek* ételmezését megjavítsuk és ne lássuk többé, hogy mikor a gazda gyufáért vagy sóért tojást küld a boltba, azt családjának szájától vonja el, hanem ezután feleslegéből adhassa azt.

Junius havában a burgonyát, répát, tengerit megkapálni a legfontosabb feladat. A dohányföldön a kiveszett palántákat ujjakkal kell pótolni. Péter-Pál után az aratás is megkezdődött, az aratóeszközöket mihamarabb rendbe kell hozni. Kölest, mohart a korai tarlóba bátran vethetünk. A szénakaszálást és behordást is ebben a hónapban végezzük el. A gyomokat szorgalmasan pusztítsuk a kertben; kapáljunk és öntözzünk, ha szükség van rá. A téli fejeskáposzta-palántákat ebben a hónapban mind ki kell ültetni. A gyümölcsösben nincs különös tenni való. A cseresznye és meggy e hónapban érnek. A madarakat spárgára kötött papírdarabkákkal ijesszük el kedvelt gyümölcs-eink pusztításától. A szőlőben a virágzás alatt semmiféle munkát sem szabad folytatni. A virágzás után kapálunk, gyomlá-lunk és kötözünk. A zöldajtást folytatjuk. A peronoszpóra ellen a virágzás után másodízben permetezzünk. A pincében az új borok másodszeri lefejtését be kell fejezni. Ha szükséges, ebben a hónapban kell a bort deríteni. Az állatok körül ügyeljünk arra, hogy egyes zöldtakarmánytól fel ne fuvódjanak. A méhesben javában foly a pergetés. A kipergetett lépeket tiszta vízbe mártva, újból helyezzük vissza a kaptárba.

Májusban kezdő rajzását a gabonamoly és rajzása egészen június végéig, július elejéig eltart. Tartsuk ilyenkor éjjelre zárva a magtár ablakait, vagy, ami még jobb, lássuk el azokat sűrűszövetű szunyoghálóval, hogy kívülről moly ne juthasson be. Reggel és a délutáni órákban a falakon, oszlopokon mozdu-latlanul pihenő molyokat nedves ronggyal körülcavart seprűvel nyomjuk agyon. Egyesek tűzveszedelemmentes lámpákat állítanak fel éjjelre a magtárban. A lámpákat petroleumos vagy olajos vízzel telt tányérokba állítják, hogy a fénynek nekirepülő és leszedülő pillék itt leljék halálukat. A még raktáron tartott gabonát gyakran lapátoljuk át. Ha később a garmada tetején a molyhernyók szövedékét megtaláljuk, óvatosan emeljük le hernyóstul és égessük el, vagy etessük fel baromfival. A magtár kiürítése után annak minden része, repedése, zuga kitisztítandó, illetőleg betapasztandó, azután pedig fertőtlenítenedő.

Üres boroshordók kezelése. Amint a hordó kiürült, azonnal hideg vizet öntünk bele és azt erősen locsoljuk benne. Szükség szerint addig öntünk bele újra és újra tiszta vizet, amíg a kiöntött víz a lehetőségig tisztán nem jön ki belőle. A vizet tisztítás után teljesen kiöntjük, a maradékot hordóvonóval kihuzzuk és végül az utolsó cseppet is spongyával felszívjuk. A vízzel való tisztítás után kénezzük a hordót. A kénezés csak akkor maradhat el, ha a tisztogatást mindjárt a hordónak borral való megtöltése követi. Kénezés alkalmával minden hl. hordóürtartalomra 2—3 gr. ként számíthatunk és a meggyújtott ként drótra erősítve, beengedjük a hordólyukon a hordó belse-jébe. A kénezés idejét a hordóra feljegyezzük, mert azt minden hónapban ismételnünk kell addig, míg a hordóba bor nem kerül. Az ismételt kénezések alkalmával az első esetben elhasznált kémmennyiség egyharmadának elégetése is elegendő. Gőzölni, vagy forrázni, esetleg szódával kimosni csak akkor kell a hordót, ha abban hibás-, beteg-, penészes-, vörös-, vagy ujbort volt. A szódának itt az a szerepe, hogy megszüntesse azoknak a savaknak, vagy élesztőknek a káros hatását, amelyek az ujbortól, az ecetes borból, a csersav tartalmu vörös borból a dongákba ivódtak. A penészes bor hordóját a szódával való kimosás előtt még erős gyökérkefével ki kell surolni, esetleg kigyalultatni. Itt ugyanis a gombafonalak a hordódongák réseibe is behatolnak s azokat csakis a dongák erezetének irányában történő erélyes surolás képes elpusztítani.

Ujabb fejerrel akarják sujtani a falusi egyesületeket.

A belügyminiszter rendelete megbénítja a falusi műkedvelők hazafias munkáját.

Hirt adtunk már róla, hogy a belügyminisztérium rendeletet adott ki, mely szerint a műkedvelő-előadások tartására alakult egyesületek a „Magyar Műkedvelő Egyesületek Országos Szövetségébe” tagokul belépni kötelesek, továbbá az összes rendezendő műkedvelő-előadásokat az említett Szövetségnek előzetesen bejelenteni, valamint a szerzői jogdíjakat befizetni tartoznak.

A „Jelen” című élőkép Szöllősgyőrön.

A séreimes rendelet ügyében a Faluszövetség felterjesztéssel fordult a belügyminisztériumhoz, amelyben a rendelet megváltoztatását vagy visszavonását kéri.

A Faluszövetség felterjesztésében megállapítja, hogy a műkedvelő-előadások rendezése népművelési kérdés. Ezeket az előadásokat legnagyobb részben jegyzők, tanítók, papok, leventeoktatók, a magyar kultúra lelkes zászlóvivői rendezik, sokszor a legegyszerűbb eszközökkel. Ezt a nagyjelentőségű munkát úgy a hatóságoknak, mint a magyar társadalomnak teljes erővel támogatni kell és az előadások rendezését minden eszközzel meg kell könnyíteni. Ezek az előadások nem érintik a vidéki színészet érdekeit, mert legnagyobb részben olyan kis falvakban és tanyaközpontokban rendezik, ahova vidéki színtársulat soha el nem juthat.

A rendeletnek az az intézkedése, mely szerint a műkedvelő-előadások tartására alakult egyesületek a „Magyar Műkedvelők Országos Egyesületébe” belépni kötelesek, nem szolgálja a műkedvelő-előadások ellenőrzését és a vidéki színészet védelmét. Ilyen — csupán műkedvelői előadások tartására alakult — egyesület alig egy pár van az országban. Ellenben levente-egyesületek, gazdakörök, legényegyletek, a Faluszövetség fiókjai és a „Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének” szervezetei, azonkívül különösen az iskolák és községek rendeznek saját hatáskörükben műkedvelő-előadásokat. Ezeket pedig nem lehet kényszeríteni arra, hogy egy olyan szervezetbe lépjenek, amely kizárólag a szindarabok szerzőinek anyagi érdekeit tartja szem előtt. A falusi műkedvelő-előadásoknál nemhogy a szerzői jogdíjak fizetésére kell kötelezni a műkedvelőket, hanem ellenkezőleg, azok alól mentesíteni kellene őket. Az előadások belépődíja, különösen a falvakban olyan csekély szokott lenni, hogy az azokból folyó bevétel nem fedezi a kiadásokat. Külön vigalmi adó, forgalmi adó és egyéb megyei illetékeket kell fizetni a rendezőknek.

E rendelet tehát semmiképpen sem szolgálja a magyar műkedvelő-előadások elterjedésének, a magyar nemzeti kulturának a falvakon és a tanyákon való meggyökerezését. Azonkívül olyan megkötéseket követel az egyesületektől, amelyeket azok legtöbb helyen nem tudnak teljesíteni. E rendelet végrehajtásának eredménye az lesz, hogy a falusi és a tanyai intézmények a jövőben tartózkodni fognak műkedvelői előadások rendezésétől. Ennek pedig elsősorban a magyar nép művelődése és különösen az erős nemzeti érzésnek a falu népében való meg-

gyökereztetése és az erre irányuló törekvés fogja kárát vallani. A rendeletet tehát haladéktalanul vissza kell vonni!

E héten a következő községek műkedvelő-munkájáról adhatunk számot:

Szöllősgyőrök.

A somogymegyei Szöllősgyőrök község levente-egyesülete március hó 15-ének magasztos ünnepét a *Ha majd a kárpátok megindulnak* című hazafias színű előadásával ünnepelte meg. A mélyeséges hatású előadást három gyönyörű élőkép egészítette ki: *Mult*, *Jelen* és *Jövő* címmel. Mindhárom élőkép fényképét mai számunkban megtalálja az olvasó. A nagyszerűen sikerült előadást Merki Jenő rendezte, jeles készültséggel és teljes odaadással. (A fényképeket beküldötte Sztovszky János fényképész, Balatonlelléről.)

Makád.

A Csepel-szigeten fekvő és lendületes fejlődésnek indult Makád község levente-egyesülete is kiveszi részét a szorgalmas falusi kulturmunkából. Koroknay Gábor, a levente-egyesület elnöke és Kiss Ernő levente-oktató a gondjaikra bízott ifjuság testi nevelésén kívül a lélek művelését és helyes irányu fejlesztését sem hanyagolják el és céltudatos kitartó munkával azon iparkodnak, hogy az ifjuság nemzeti érzését fokozzák és tudását, látókörét szélesítsék. Nemes törekvéseik eredménye: a lelkes, fogékony és szorgalmas műkedvelő gárda. Az ügyes és gyakorlott műkedvelő csoport április hó 29-én és május hó 6-án színrehozta Csité Károly: *Legényfurfang* című népszínművét és mindkét alkalommal forró sikert aratott. Mellékelt képünk a jeles gárda vezéreit és tagjait ábrázolja. *Állók sora* (balról-jobbra): Katona Juliska, Ács Lajos, Veres Imre, Baski András, G. Ács Sándor, Varga András, Kocsis Eszter, Szabó Béla, Baranya András, Kollár Miklós, Maróti Ida. *Ülők sora*: Soós Lidia, Hunkár Manci, Gózon Ida, Koroknay Gábor, a levente-egyesület elnöke, Kiss Ernő levente-oktató, az előadás rendezője; Papp Mária, Bosnyák Margitka, Mátyási Juliska. *Fekvők sora*: Ujvári Lajos, W. Ács Sándor és Baski Ferenc.

A makádi levente-egyesületnek ezután is sok forró sikert kívánunk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara tavaszi gazdagylése.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara ezidén, júniusban is megrendezi gazdagyléseit, amelyeken a kamara munkásságáról fognak beszámolni s szakemberek bevonásával időszerű gazdasági kérdésekről fognak előadásokat tartani. A gyűléseket június hó 10-én Sásdon, 17-én Tolnatamásiban és 24-én Sümegen tartják meg.

Erdőöri és vadöri szakvizsgák.

Kellő számu jelentkezés esetén Debrecenben, Miskolcon, Gödöllőn, Szegeden, Kaposvárott és Győrben augusztus 6-án tartják meg az erdőöri és vadöri szakvizsgákat. A kérvényeket június 20-ig a lakóhelyre illetékes erdőigazgatósághoz kell benyújtani.

A Duna-Tiszaközi szikéseket nem mésszel, hanem gipszsel kell javítani.

A Duna-Tiszaközén elterülő szikések szódás-meszes féleségek, melyeket a tudomány mai megállapításai szerint nem lehet mésszel javítani. Ezért történt, hogy a pestmegyei szikéseken gazdálkodók kimaradtak a mésszel történő állami szikjavítási akcióból. Ezeknek a szikéseknak javító anyaga ugyanis a gipsz. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézete mozgalmat indított a gipszsel való szikjavítás eredményeinek bemutatására és elterjesztésére. A kamara, sajnos, nincs abban a helyzetben, hogy e célra ingyenes gipszet osszon szét a gazdák

A „Legényfurfang“ szereplői Makádon.

között, a javítóanyag beszerzése tehát a kísérletező gazdaságokat terhelné. Az Intézet azonban minden külön díj felszámítása nélkül végzi a kísérletre kiszemelt talaj vizsgálatát. A talajmintavétel után a kísérletet az intézet szakértője személyesen állítja be. A kísérlet eredményének feldolgozott adatai a gazdaság rendelkezésére állanak.

Hol van és mekkora méhlegelő?

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület jelentése szerint az akácvirágzás országos átlagban jó közepes. A hideg időjárás tíznapos késést idézett elő, de éppen ezért a fagy nem nagy károkat okozott. A virágzás május utolsó napjaiban, némely helyen június elején várható, bár elszórtan korábban is virágzik majd az akác. A Méhészeti Egyesület kéri a méhészeket, tudásuk, hogy lakóhelyükön és környékén milyen és mekkora terjedelmű és mikor virágzó állandó jellegű méhlegelők vannak.

Ötezer traktor van az országban.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület keretein belül működő Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége legutóbb Miskolcon rendezte gyűlését. A gyűlésen Melzer László és Tarnay Gyula, vármegyei gazdasági egyesületi elnökök vezetésével résztvett Borsodmegye gazdaközönségének számos tagja, valamint Borsod, Abauj és Zemplén megyékből mintegy száz kisgazda-szántógéptulajdonos. Waldott Frigyes báró elnök megnyitó beszédében a szántógéptulajdonosok szervezkedésének jelentőségét ismertette, majd a földművelésügyi miniszter képviselője, Gally Kálmán dr. h. államtitkár a gépmunka jelentőségével és a termelés fokozásának kérdésével foglalkozott. A gépmunka fejlődését bizonyítja az a körülmény, hogy ma már majdnem ötezer traktor van hazánkban üzemben. A földművelésügyi miniszter termelési akciójának is egyik pontja a gépszántás népszerűsítése. Nézete szerint az a fő, hogy a termelés szolgálatába olcsó és jó gépeket állítsunk, de a hazai ipart sem szabad fejlődési lehetőségeitől megfosztani.

Ezután Beliczey Géza a szervezkedés jelentőségét hangsúlyozta a kartelekkel szemben. A vármegyei gazdasági egyesület nevében Tarnay Gyula ny. főispán üdvözölte a megjelenteket. Rothmeyer Imre, az OMGE titkára, azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a megyei gazdasági egyesület keretén belül szervezkejenek a borsodmegyei gazdák. Vitéz Roszner István báró, vasvármegyei földbirtokos „A traktor és mezőgazdaság” címen nagy figyelemmel hallgatott előadást tartott. Vladár Endre gazdasági akadémiai tanár a traktorok üzemében előforduló különleges kérdéseket ismertette. Floch-Reyhersberg Alfréd azt kérte, hogy a kormány a traktorok közlekedését könnyítse meg.

Méhészeti és kaptárkészítő tanfolyam Kalocsán

A népjóléti és munkaügyi minisztérium szeptember havában hadirokkantak részére Kalocsán három hétig tartó méhészeti és kaptárkészítő tanfolyamot rendez. A pályázat határideje június 15. A pályázat pontos feltételei megtudhatók a kalocsai méhészeti egyesületnél.

Fajbaromfikiosztás Felsődunántúlon

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara (Győr) révén június hónapban két-három ezer darab külföldről behozott magas tojáshozamu, yészmentes törzsekből leszármazott kakas kerül

kiosztásra darabonként 5—6 pengős árban. A kakasokat utánvétellel szállítják Rode Island Red, vagy Leghorn-fajtában.

Ingyen facsemeték legelőkopárok és vizmosások fásítására.

A földművelésügyi minisztérium a legeltetési társulatoknak, közös legelőkben érdekelt birtokosoknak és községeknek kedvezményes áron, indokolt esetben ingyen bocsát csemetéket a fásításra kötelezett birtokosok rendelkezésére. A kérvényeket az illetékes m. kir. erdőigazgatósághoz kell benyújtani.

Félmillió kilogramm selyemgubót termelünk egy évben!

Jeszenszky Árpád dr. selyemtenyésztési felügyelő a múltkoriban előadást tartott Dorogon a selyemtenyésztésről. Rámutatott arra, hogy hazánkban a selyemtenyésztés a békebeli állapotokat felülmultra, mert míg a jelenlegi Csonkamagyarországon békében átlag 350.000 kiló gubót termeltek, addig ma már a 480.000 kilót is elértük. Ennek a gubómennyiségnek a beváltási ára, amelyet a selyemtenyésztők kapnak kézhez, 1.300.000 pengőt tesz ki. Magyarországon évente 23.700 család foglalkozik selyemtenyésztéssel, többnyire többgyermekes, szegény családok, akik erre a bevételre rászorulnak. Ebből a gubóbevétel árából tenyésztőnként átlagosan is 72 pengő jut, de természetesen a tenyésztőknek legalább fele jóval többet keres ennél az összegnél.

Peronoszpora lépett fel Villány környékén.

A Magyar Királyi Ampelológiai Intézet jelentése szerint a szőlő legveszedelmesebb betegsége: a peronoszpora, Villány környékén fellépett. Az esős időjárásra való tekintettel a betegség terjedése várható. A szőlők permetezése fél-, vagy egyszázalékos bordói lével sürgősen végrehajtandó, különös figyelemmel a fürtökre, amelyek ezidőtájtban, tehát a virágzás előtt, különösen fogékonyak a peronoszporával szemben. A permetezést 12—14 nap múlva ajánlatos megismételni, esetleg ugyanakkor a fürtöket jóminőségű rézmész, vagy rézkénporral porozni.

A kormányzónak unokája született. Horthy Miklós kormányzót családi öröm érte: fiának, ifjabb Horthy Miklósnak felesége, Károlyi Consuela grófnő egészséges leánygyermeknek adott életet. Az örvendetes esemény alkalmából a kormányzót és családját az egész országból az üdvözlések seregével halmozták el. Ifjabb Horthy Miklós kisleányát, — aki édesanyja katolikus vallását követi — Harza Lajos dr. pápai kamarás keresztelte meg.

A jó könyv a legszebb ajándék, a leghűbb barát, a legjobb tanácsadó

Vásároljon könyvet a Vasárnap kiadóhivatalában.

Gazdasági könyvek:

Szilárd Gyula: Mezőgazdaságtan.	Ára: 16.— P
Mezőgazdasági Utmutató: Növénytermesztés és állattenyésztés.	Ára: 4.50 P
Bittera Miklós: Növénytermesztés. I—II. köt.	Ára: 11.70 P
Földes János: Az erdő művelése és védelme.	Ára: 2.10 P
Imreh Lajos: Utmutató a komló telepítésre.	Ára: 1.30 P
Praznovszky Á.: Dohánytermelés és kezeléstan.	Ára: 2.90 P
Ruffy Pál: A napraforgó termelése.	Ára: 1.10 P
Surányi János: A kásköles termesztése.	Ára: 1.40 P
Takács Gyula: Vetőburgonyatermelés.	Ára: 5.50 P
Wickl Gyula: A kosárfűz termesztése.	Ára: 1.40 P
Czapáry Bertalan: Zöldségtermesztés.	Ára: 2.50 P
Fend Károly: Szőlőművelés.	Ára: 2.50 P
Teleki Andor: A szőlő felújítása.	Ára: 1.50 P
Jablonovszky: A gyümölcskert védelme.	Ára: 2.50 P
Kis kertész: A kertészsegédi vizsga tankönyve.	Ára: 6.10 P
Magyar Gyula: A rózsa oltási alanyai.	Ára: 2.30 P
Magyar Gyula: A rózsa szaporítása.	Ára: 3.50 P
Páter Béla: Milyen gyógynövényeket termesszünk?	Ára: 1.40 P
Thoroczkai Wigand Ede: A kert.	Ára: 4.50 P
Illés Nándor: A vadőr. A vadőri vizsga tankönyve.	Ára: 11.70 P

Az összeg előzetes beküldése ellenében, a könyveket azonnal szállítja a „Vasárnap” kiadóhivatala, Budapest, VI., Ó-utca 10. szám. Utánvételes küldés esetén minden könyv 25 fillérrel drágább.

Junius 4.

Ó, gyászos nap, junius negyedike!
Minden magyarnak gyászoljon a szive . . .
Letelt rabságunkból nyolc szük esztendő,
Vajjon még mennyit mér ránk a Teremtő?

Istenem, Istenem, beh kinnal élünk!
Örökké gyászolunk, mindig csak vérzünk.
Sujtott gyász-Mohács, most meg gaz Trianon,
Mindennapi kenyerünk a siralom.

Ez a nap is egy szomorú Nagypéntek,
E gyásznapon vigadozni nagy vétek,
Konduljatok meg harangok e napon,
Istent kérve, hogy hazánk feltámadjon! . . .

Ifj. MUZSI JÁNOS (Lesenceistvánd).

Ajándékfüzetek a „Vasárnap“ olvasóinak. Mai számunkhoz két *ajándékfüzetet* mellékelünk olvasóink számára. Az egyik a *buza*, a másik a *rozs* helyes és hasznos-hajtó termelésére ad részletes utbaigazítást és tökéletesen bevált termelési eljárással ismerteti meg a gazdát. Mindkét füzetet a magyar királyi földmívelésügyi minisztérium adta ki, a bennük foglalt utmutatásokat tehát mindenkinek teljes bizalommal követni kell, mert e révén buza- és rozstermését a jövőben megsokszorozhatja. A „Vasárnap“ arra kéri valamenyi olvasóját, hogy a füzeteket őrizze meg és többször olvasságák.

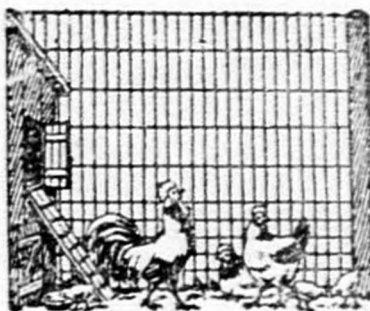
Mayer János miniszter arcképét leleplezték Hódmezővásárhelyen. A múlt hét szombatján leleplezték le a hódmezővásárhelyi gazdasági egyesületben Mayer János életnagyságu arcképét. Az elnöklő Lázár Dezső gazdasági főtanácsos ez alkalommal Mayer Jánosban a vérbeli kiscgazdát ünnepelte, aki sorozatos reformokkal segített a gazdatársadalom helyzetén. Mayer János hálás szavakkal köszönte meg a megtiszteltetést. A diszvacsorán Mayer János földmívelésügyi miniszter többek közt a következőket mondotta: „A gazdatársadalom helyzete nehéz. A környező államokkal felvett tárgyalások azonban reményt nyújtanak arra, hogy rövidesen javul a magyar agráriusok helyzete. A kormány a maga részéről mindent elkövet, hogy korszerű reformokkal emelje a mezőgazdaságot.“

Kegyelmet kapott Windischgrätz herceg is. Ismeretes, hogy a frankper eliteltjei husvét előtt kegyelmet kaptak, csupán Windischgrätz Lajos herceg ügyét nem tárgyalták le. A napokban foglalkozott a budapesti törvényszék a herceg ügyével és megállapította, hogy Windischgrätz Lajos herceg az ez év március 1-én megjelent kegyelmi rendelet követelményeinek mindenben megfelelő s ezért Windischgrätz herceget is kegyelemben részesítette. Megállapították ugyanis, hogy a bűncselekményt, amelyért négyévi börtönre és nyolcszáz pengő pénzbüntetésre ítélték, politikai indokokból követte el. A herceg a pénzbüntetésre nem kapott amnesztiát.

Nemzeti ajándékot kap Szent István-napján száz magyar anya. A sokgyermekes családok segítésére érdekes társadalmi mozgalom indult, amelynek eszméjét Vass József népjóléti miniszter vetette fel már régebben. A terv az, hogy minden évben, Szent István-napján száz magyar anyát kétszáz pengő jutalomban részesítenek és gyermekeiket felruházzák. Az anyák kiválasztása nagy gonddal történik, ebben az évben a főváros külső városrészeiből és az egykés vidékekről választják ki a jutalomra legérdemesebb anyákat.

Óriási jégverés pusztított Csanytelken. Csanytelekről közli velünk Diószegi Lajos sütőmester, hogy az elmúlt héten a községben óriási jégverés pusztított. A jég több mint husz percig hullott alá; nagyon sok ablakot betört, a házak falairól levette a meszet, az apróbb állatokat agyonütötte és a vetéseket — csekély kivétellel — elpusztította. A községben félméter magas jeget is mértek; a jégdarabok legnagyobb része galambtojásnál is nagyobb volt. A kár rendkívül súlyos, mert oda van az idej termés. Reméljük, hogy a hatóságok hamarosan segítséget nyújtanak a sorssujtotta község lakóinak.

OKOS GAZDA HUNGÁRIA

drótfonatot
használ kerítésnek, mert
KITŰNŐ

Kérje azonnal szép képes árjegyzékünket ingyen!

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 48/27.

Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

A Faluszövetség gyűlése Perbál községben. Május hó 20-án vasárnap, Perbál községben tartott nagyszerű gazdaggyűlést a Faluszövetség a vidék gazdatársadalmának hatalmas érdeklődése mellett. A gyűlést Pásztori József r. k. plébános nyitotta meg, aki lelkes szavakban üdvözölte a Faluszövetség képviselőiben megjelent Nagy Sándor igazgatót, aki nagyszabásu beszédben ismertette a magyar falu mai küzdelmes életét és tájékoztatta az egybegyűlt közönséget a Faluszövetség országos tevékenységéről. A nagy tetszéssel fogadott előadás után többen szólaltak fel a jelenlevők közül és mindannyian a Faluszövetség munkásságának eredményeit és sikerét méltatták. A gyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel megalakította a helyi Faluszövetséget, majd megválasztotta annak tisztikarát is, mely a következőképen alakult meg: Elnök: Pásztori József; alelnökök: Wentzel György, Weber Márton; a választmány tagjai: Kreisz Tamás Báder, Beer János Kopp, Wentzel Márton, Beer József Réder, Wurzing József, Lack Tamás, Eitzenhäfer György, Peyer Lőrinc, Zink Tamás, Eberling János, Walter Tamás, Reich Lőrinc; titkár: Csomay Ödön; pénztárnok Emmer József; ellenőr: Walter Lőrinc; számizsgáló bizottság: Wentzel József, Beer József.

Nagy tévedés azt hinni, hogy nyugágy között nincs különbség. Erről meggyőződhetik, ha e lapra hivatkozva, címét közli és ingyen megkapja a szab. Fix nyugágyak ismertetőjét. Szóts, Rákóczi-ut 10., Sip-u. sarkán.

A tatár kán a Hortobágyon. A napokban a tatár kán látogatott el Magyarországra. Györffy István, a Néprajzi Múzeum igazgatója a kánt elvezette a Hortobágyra, ahol csodálkozva szemlélte a cifra ménest és a gulyát. Megkinálták a juhászok ebédjével, a juhpörkölttel. A kán jót evett és megjegyezte: „Ti tudtok főzni, magyar testvérek!“

A dollárok utja a dunyhából a répába. Czuppony Józsefné orosztonyi asszonynak a fia Amerikából néhány dollárt küldött. A takarékos asszony a pénzt a dunyhába rejtette el. Egy napon meglátogatta a leánya, Cziráki Kálmánné, akivel nem volt jó viszonyban. A menyecske egy őrizetlen pillanatban kilopta a dunyhából a dollárokat és elrejtette. Czuppony Józsefné feljelentést tett a rendőrségen a leánya ellen. A csendőrök faggatni kezdték a fiatal asszonyt, aki merészen mondta: „Én nem loptam, ha nem hiszik, keressék!“ A keresésnek eredménye is lett, a dollárokat ugyanis meglekelt répákban megtalálták.

Asthmát, tüdőcsucsuhurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-ut 87. Telefon 123—82. Olesó betegszobák.

A világ legjobb Harmonikái, Hege-düi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbaiomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művészién javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Árva sóhaja.

*Kikacagtok engem s nem is gondoljátok,
Hogy sebzett szívemet mily nagyon bántjátok.
Nem gondoltok arra, hogy szenved a lelkem,
Hogy sebzett szívemet megrepedni érzem.*

*Az élet csapásit fájó szívvel álltam.
Gunyolódástokra reá nem szolgáltam.
Csak azért kacagtok ti hűtlen barátok,
Nem ismeritek ti még az árvaságot . . .*

LANTOS (Bördöcze).

Külkereskedelmi mérlegünk négyhónapos hiánya 136.4 millió pengő. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Magyarország külkereskedelmi forgalma 1928 április havában a következőképen alakult: áprilisban a behozatal értéke 94.1, a kivitel értéke pedig 58.9 millió pengőt, a külkereskedelmi mérleg behozatali többlete tehát 35.2 millió pengő volt. Az év első négy hónapjában a behozatal 383.1, a kivitel 246.7 millió pengő volt, a hiány tehát 136.4 millió pengő az előző évi 110.2 millió pengő behozatali többlettel szemben. A múlt év április hónapjával összehasonlítva, legjobban emelkedett a gépek, selyem és félselyemszövetek, továbbá a nyersdohány és nyerspamut behozatala. Jelentős csökkenés volt a nyers és megmunkált fa és nyersfémek behozatalánál. A kivitelben a legnagyobb mértékben emelkedett a liszt és buza, míg a vágó- s igásállatok, továbbá a baromfi és tojás kivitele jelentékenyen csökkent.

A falufelesztés kérdései a móri járási gyűlésen. Május hó 22-én nagyszabású értekezletet tartott a móri járás vezetősége a Faluszövetség bekapcsolásával a község háza nagytermében, a járás vezetőinek teljes számu jelenlétében. A gyűlést Wenczell Béla dr. főszolgabíró nyitotta meg, ki rövid bevezető szavaiban a járás községeinek kulturális, egészségügyi és gazdasági fejlődéséről tett említést. Ezután Radnóti István, a Faluszövetség titkára tartott hosszabb előadást a falufelesztés kérdéseiről. Beszédében ismertette mindazokat a módokat és eszközöket, amelyeket a falvak vezetői községük fejlesztésére sorompóba állíthatnak. Az előadás után széleskörű vita indult meg, amelyben nagy számmal vettek részt a falvak jegyzői és orvosai. Az értekezlet ezután a járás igazgatási és egészségügyi ügyeit tárgyalta. A gyűlésen megjelentek többek közt Mészöly József dr. vármegyei főorvos, kormányfőtanácsos, Keller Károly dr. kir. ügyész, vitéz Máté András, a Vitézi Szék hadnagya, Ehmann János járási testnevelési felügyelő, Pencz István dr. járási tiszti orvos, Degenhardt Miklós, a járási jegyzőegylet elnöke és sokan mások.

A Gamma hajápolószer. A különböző és sokszor veszedelmes hajbetegségek ellen csodálatos szernek bizonyul a Gamma hajápolószer, amelynek gyógyító hatása tudományosan igazolt. Hajhullást, hajtörést, korpásodást és a fejbőr minden más betegségét feltétlenül megszünteti a Gamma, amelynek használata igen egyszerű s már egyszeri próba után is nélkülözhetetlenné válik minden embernél, aki gondot fordít fejbőrének és hajzatának egészségére.

Az osztálysorsjáték húzásának eredményei. Az osztálysorsjáték II. osztályának húzását május hó 22-én és 23-án tartották. Az első napon 3000 pengőt nyert: 28380, 2000 pengőt nyert: 26896, 1000 pengőt nyert: 23546, 600 pengőt nyertek: 7102, 67936, 400 pengőt nyertek: 31309, 35086, 38194, 42474, 67143, 76701. Ezenkívül 300 pengőt nyert 15 szám, 200 pengőt nyert 38 szám és 75 pengőt nyert 1936 szám. — A második napon 15.000 pengőt nyert: 43970, 5000 pengőt nyert: 5396, 600 pengőt nyertek: 14278, 60236, 64633, 400 pengőt nyertek: 31977, 51947, 65062, 75325. Ezenfelül 300 pengőt nyert 5 szám, 200 pengőt nyert 22 szám és 75 pengőt nyert 964 szám. A harmadik osztály húzásai június hó 19-én és 20-án lesznek.

A „Ratinol“-ról az elismerő levelek tömege nyilatkozik dicséretben. A többek között ezt írja őrgrof Pallavicini Alfonz Károly szilvásváradai uradalma: „Az önök által szállított „Ratinol“ patkányirtószer kitünően bevált, úgy hogy alkalmazása után patkányt látni nem lehetett.“ — Így ír Cene István gyártulajdonos Dombiratosról (Csanádm.): „A multkor küldött patkányirtót jó eredménnyel használtuk. Százezerszer köszönjük lelkiismeretes kiszolgálását.“

Szent évet hirdet Magyarország. A mult héten a Federatio Americana budapesti ünnepségén Serédi Jusztinián bíboros hereceprimás beszédet mondott és többek között a következő kijelentést tett: „Nem mulaszthatom el, hogy Szent Imrének közeli jubileumára rá ne irányítsam az egész nemzet figyelmét. Két év mulva kilencszáz esztendeje lesz annak, hogy első szent királyunk fia, kit a földi királyságra neveltek, legott elnyerte az örök dicsőség koronáját. Ez az örvendetes jubileum nem mulhat el nyomtalanul a magyar nemzet fölött, mert ha valamikor, hát akkor éppen korunkban szüntelen szemünk előtt kell állnia azon ifjunak, akit Szent Gellért buzgósága és Szent István páratlan szépségü intelmei a tökéletes hívő s az igaz hazafi valósgos mintaképvé neveltek. Ünnepelni fog tehát nemcsak a magyar katolikus ifjuság, hanem az egész magyar nemzet. Ünnepeinknek, amelyre a Világegyház katolikusait is meghívjuk, maradandó emléket is fogunk állítani, hogy még a késő unokák is felbuzduljanak árpádházi szentjeink magasztos példáján.“ A pápa már engedélyt adott, hogy Magyarország 1930-ra szent évet hirdessen.

Felvétel a repülőgép- és motorszerelő-iskolába. A magyar királyi légügyi hivatal székesfehérvár-sóstói gépjavitóműhelyében 1929 január 3-án új tanfolyam kezdődik, melyre négy középiskolát végzett, 14 évet betöltött, de 17 évesnél fiatalabb magyar állampolgárokat vesznek fel. A pályázati kérvényeket július hó 1-ig kell a magyar királyi légügyi hivatalhoz (Budapest, II., Fő-utca 6. szám) benyújtani. A kérvényhez mellékelni kell a születési bizonyítványt, állampolgársági bizonyítványt, hatóságai orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványt. Az iskola tartama három év, amely idő alatt a növendékek díjtalanul teljes ellátásban részesülnek. A felvételt kérő tanuló szülőjének meg kell ígérnie, hogy fia az iskola elvégzése után négy évig a m. kir. légügyi hivatal üzeménél fog szolgálni. Bővebb felvilágosítással az iskola igazgatósága szolgál.

A villám Tizzasas és Csorvás határában halálra sujtott négy embert. Itéletidő vonult végig a mult héten Jásznagykunszolnok és Békés vármegyéken. Tizzasason a zsellérbirtokosság közlegelőjén a villám földresujtotta Horpácsi János kondást és mostohaleányát, Kiss Erzsébetet, több birkát pedig agyonsujtott. A kondást és leányát kocsira tették, de utközben mindaketten meghaltak. A csorvási határban levő gróf Wenckheim-féle uradalom munkásai a vihar elől egy fa alá menekültek. A villám a fába sujtott és Kónyesdi Jánost, valamint Oláh Józsefet halálra égette.

Megfojtotta a rokonát, hogy ne kelljen eltartania. Öcsöd községben, ágyán fekvő, holtan találták Nádudvari Lidia hatvankétéves idős leányt. A községi orvos észrevette, hogy a halott nyakán zsinegelésből származó véraláfutásos nyomok látszanak. Megállapították, hogy a halált fojtogatás következtében beállott fulladás okozta. Nyomás gyanuokok következtében a csendőrség őrizetbe vette a ház tulajdonosnőjét, özvegy Nádudvari Sándorné hatvanyolcéves asszonyt, aki rövid vallatás után töredelmesen beismerte, hogy idős rokonát, akit egy régebbi megegyezés értelmében életfogytig kellett volna eltartania, előre megfontolt szándékkal meggyilkolta, oly módon, hogy egy vékony kötelet vetett hátulról a nyakába és addig húzta, amíg kiszenvedett. A gyilkos öregasszonyt beszállították a gyulai királyi ügyészség fogházába.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi s elmentek a Rákóczy-ut 60. szám alatt levő hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű-, vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának. Sternberg királyi hangszergyárának ezt a nagy kedvezményét mindenkinek igénybe kell vennie.

AGRÁRIA patkányirtó gúskonzerv
250 gramm 1 pengő 80 fillér 500 gramm 3 pengő.

RADIKAL baktériumos patkányirtó
húskivonat 250 gr. 2 P 50 fill., 500 gr. 4 pengő.

Kapható minden gyógyszerár- és drogériában.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. május hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Ingyen mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a

„**Vasárnap**“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Szobrot akarnak állítani Horthy Miklós kormányzónak a fővárosban. Repold Károly fővárosi törvényhatósági bizottsági tag indítványt terjesztett a közgyűlés elé, amelyben javasolja, hogy a kormányzónak szobrot állítsanak a fővárosban. Az indítvány szerint a közgyűlés kimondaná, hogy a világháború, az oláh megszállás, valamint Magyarország függetlenségének maradandó emlékeül az Országház előtt levő téren emlékművet állítsanak fel. A szobor alapépitménye a lezajlott történelmi eseményeket ábrázolná, ércbe öntött domborművek emlékeznének meg a magyar nemzet világháborús erőfeszítéseiről, valamint az oláh megszállás szomorú napjairól. Az alapépitmény felett emelkedne egy nagyszabású lovasszobor, amely nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzónak a nemzeti hadsereg élén történt bevonulását ábrázolná. Az emlékművet a Kossuth Lajos-téren helyeznék el.

Meghalt a budapesti oláh követ. *Stircea* Traján budapesti oláh követ a napokban hirtelen elhunyt. A követ szívbeteg volt s két évvel ezelőtt egy bécsi és egy bukaresti tanár megoperálta a budapesti Pajor-szanaszatóriumban, de azóta is gyengélkedett. A román követet május hó 26-án, szombaton a budapesti szerb templomból temették. A szertartáson megjelent az egész diplomáciai testület.

Élve temette el újszülött gyermekét és utána meghalt. *Kocsis* Mária gárdonyi leány még szüleinek sem mert szólni szegényéről. Megszületett a szerencsétlen teremtés gyermeke és a leányanya ahelyett, hogy a gyermek megszületése után szólt volna legalább a szüleinek, a gyermeket kivitte az udvarra és élve a trágyadomb alá temette. Azután a leány, mintha semmi sem történt volna, egész nap bent ült a szobában, kézimunkázott. Borzalmas kinjai lehettek, mert *este egyet sikoltott és meghalt.* A vizsgálóbíró azonnal orvosszakértőkkel sietett a helyszínre, felboncolták *Kocsis* Máriát és megállapították, hogy szívbénulás következtében halt meg.

Lezuhant egy repülőgép Budaörs határában. A múlt hét esütörtökjén a *Nemzetközi Légiforgalmi Társaság* egyik repülőgépe, mely utban volt Bécsből Budapest felé, *Bicske* fölött elromlott. A pilóta, *Ujvári* Péter észrevette a hibát és helyet keresett, hogy leszállhasson. Budaörsről hat kilométernyire, a katonai gyakorlóterén siklórepüléssel leereszkedett, de szerencsétlenül járt. A gép mocsaras vidéken ért földet, a kerekei megakadtak és ennek következtében a gépmadár felborult. *Sztáray* Antal gróf a kezén sérült meg, a másik két román utas zúzódást szenvedett. A pilóta sértetlen maradt.

Meggyilkolt a falu bolondja nyolc gyermeket és egy asszonyt. A spanyolországi *Pobla de Parana* falucskában szörnyű rémdráma játszódott le. *José Makanon*, a falu huszonhatéves bolondja, aki két hónappal ezelőtt szabadult az elmeorvosintézetből, öt fiú és három leányt azzal csalt a határba, hogy ott galambokat lőnek. Az örült a falu végén sorba állította a gyermekeket és valamennyiüket agyonlőtte. A vér láttára örülségi rohama fokozódott és az első utjába eső asszonyt két lövéssel szintén leterítette. A lövések zajára a falu lakói kijöttek házukból és midőn látták, hogy mi történt, üldözőbe vették az örültet. A legény eszeveszetten lövöldözött és a golyók három asszonyt és két férfit súlyosan megsebesítettek. A gazdák, akiknél nem volt fegyver, végül is feladták az üldözést és lovas embert küldtek a legközelebbi városkába, hogy csendőrséget kérjenek. A csendőrök hamarosan meg is érkeztek, addigra azonban *Maranon* már nyoma veszett.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Hugom* 1924. évben meghalt és birtokát férje haszonélvezi. Család nem maradt a hugom után és férje mégis a földet az első házasságából származó gyermekeire iratta. Joga volt-e a férjnek a vagyontörvény szerinti örökösökkel szemben? — **Felelet:** Ha a kérdéses földbirtok ősi vagyontörvény volt, azaz, a testvérhuga örökölte, vagy szülőitől hozományképp kapta, úgy a tulajdonjog, leszármazók hiányában, az oldalági örökösök (testvéreket), ilyenek nem létében a felmenőági rokonokat illeti. Tehát férjének nincs joga a birtokot az első nejétől származó gyermekekre „átíratni”. A haszonélvezet azonban a férjet illeti holtanapjáig.

Kérdés: *Felveznek-e a Boesky István m. kir. állami reáliskolai nevelőintézetbe olyan tanulókat, akik négy polgári végzet, de már 23 évesek?* (P. M., *Mohács*.) — **Felelet:** Sajnos nem, de nem is volna értelme, mert így, mikor érettségi vizsgálatra mehetne, huszonhét esztendősnél fiatalabb lehetne. Érettségi után pedig már nem vehetnek fel a *Ludovika Akadémiára*. Ha katonatiszt akar lenni és hivatást érez a pályára, úgy talán célszerű lenne, ha magánúton végezné el a középiskolát, így esetleg két évvel hamarabb tehetné le az érettségi vizsgálatot és több reménye lehetne az akadémiára való felvételre.

Kérdés: *Hol kapható a Zsoldos-féle összefoglaló tankönyv? (3696. számú előfizető, Nőtincs.)* — **Felelet:** Kifogyott, nem kapható.

Mindig hü marad Önhöz

a valódi Diana sósborszesz,

mert csillapítja fájdalmait, edzi és erősíti a testét, felfrissíti az idegeit, megacélozza az izmait, megvédi hülések és fertőzések ellen.

Maradjon Ön is hü

mindig a valódi Diana sósborszeszhez,

mert ez évtizedek óta az egész világon kipróbált szerencsés összetételű készítmény, mely sohasem hagyja cserben.

Utánzatokat, melyek talán olcsóbbak, de rendszerint teljesen hatástalanok, — utasítson vissza!

Kérdés: 1. Hol képezik ki a katonáállatorvosokat? 2. Testőrnek szeretnék menni, hol jelentkezhetem? 3. Mennyibe kerül egy egylámpás rádiókészülék? 4. Felvesznek-e filmszínésznek valakit, aki a fényképét beküldi a filmgyárhoz és ott megfelelőnek találják? (B. E., Tiszalök.) — **Felelet:** 1. Minden állatorvosnak a m. kir. állatorvosi főiskolát (Budapest, VII., Rottenbiller-u.) kell elvégezni. A katonai állatorvosok a főiskola elvégzése után vétetik fel magukat a m. kir. honvédség kötelékébe, vagy pedig már a katonai szolgálat alatt végzik el a főiskolát. 2. Testőrket a m. kir. honvédség altisztjeiből szoktak felvenni. 3. 40—50 pengőbe. A középeurópai állomásokat veheti már egylámpással. 4. A jó filmre mindenestre ajánlólevél, de ez még nem minden. Amerikai filmgyár címe: First National Film Co. Hollywood, U. S. A.

Kérdés: Hol lehet Mátyás madarat és feketerigót beszerezni? (Előfizető, Földeák.) — **Felelet:** Forduljon a következő állatkereskedésekhez: Ilosvay Károly (Budapest, IV., Kaplony-utca 3.), Schindler Károly (IV., Irányi-utca 14.)

Kérdés: 1. Hová forduljak fegyvertartási engedélyért? 2. Hány napi közmunkát köteles végezni a zsellérember, akinek csak egy háza van? 3. Kisebb belsőséget vettem, amelyből a szomszéd jogtalanul elkerített egy darabot, visszakerithetem-e az eltulajdonított részt? 4. Hol kaphatok olcsó kölcsönt? (A. L., Rudabánya.) — **Felelet:** A járási főszolgabíróhoz. 2. Négy napi gyalog közmunkát évente. 3. Ha a szomszéd helyfoglalása jogtalan, úgy követelje az előbbi állapot visszaállítását s ha szomszédja nem volna erre hajlandó, perelheti. 4. Forduljon a lapunkban hirdető pénzkölcsönző vállalatokhoz. Ötödik kérdése nem világos, ismétlje meg s készséggel válaszolunk rá.

Kérdés: 1. Melyik fűmag megfelelőbb szénának, a csibehur vagy pedig a mohar? 2. Melyik szőlő jobb termő, az ezerjő vagy pedig az Othello? (G. J., Dombóvár.) — **Felelet:** 1. A csibehur nehezen szárítható és kevés szénát ad, ezért csak zölden szokás etetni. A mohar szénának megfelelőbb. Mindkettőt védőnővény nélkül (nem gabona közé) kell vetni. A föld felszínére szórt mag kellő nedvesség híján nem fog kikelni. 2. Az Othello nagyobb tömeget terem, de bora nem olyan jó, mint az ezerjő-é.

Kérdés: Kapható-e a Halálkigyó című regény? (M. J., Békésszentandrás.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható, ára: 2.40 pengő.

Kérdés: Köteles-e a vidéki államrendőrség egy odaváló lakosnak címét kérdezősködés alkalmával megadni? (D. L., Csanytelek.) — **Felelet:** Ha az illető államrendőrségnél bejelentő hivatal is van, akkor kérvényben, amelyre 1 pengő 60 filléres okmánybélyeget ragasszon, kérheti az államrendőrség hatáskörén belül lakó egyén lakáscímét. A hivatal köteles a választ megadni.

Nagy- és kisgazda,

Gazdatiszt és intéző, Tanár és tanító,
Tanuló és mindenki,

aki a gazdatársadalom tagja, vagy annak vezetésére hivatott, akinek köze van a földhöz, akit érdekel Magyarország gazdasági újjászülése és a magyar falu kultúrája, az hasznát veszi a

Gyakorlati Gazdalexikon-nak

Magyarán, egyszerűen, velősen megfelelnek minden kérdésünkre az ország legkiválóbb gazdái és szakemberei.

A Gyakorlati Gazdalexikon

ára két diszes vászonkötésben 48 pengő
Havi részlet 6 pengő

MEGRENDELÉSI SZELVÉNY.

T. Vasárnap kiadóhivatala

Budapest, VI.
Ó-utca 10.

Megrendelem a Mille Géza szerkesztésében megjelent Gyakorlati Gazdalexikon című munkát diszkötésben P 48.— árban. A vételárat kérem utánvenni — kérem az átvételkor P 6.—t utánvenni és kötelezem magamat, hogy a 6 pengős havi részleteket minden hó elsején pontosan átszámaztatom. (Nem kívánt mód törlendő.)

Kelet:
Név:
Foglalkozás:
Pontos cím:

Kérdés: 1. Hol van az altisztképzőiskola és hová forduljak, hogy felvegyenek? 2. Hol van csillagászati iskola és ki lehet csillagász? (Hü olvasó, Tiszalök.) — **Felelet:** 1. A m. kir. honvédtisztképző iskola Jutason (Veszprém vármegye) van. Olvassa el mult heti számunkban a felvételre vonatkozó cikket.

Kérdés: 1. Községünk határa igen sok apró birtokra van felosztva. Hogyan lehetne odahatni, hogy a tagosítást létrehozzák. 2. Tíz éves biztosítást kötöttem, szeretném felmondani, mikor mondhatom fel? (B. M. I., Nagykőrű.) — **Felelet:** 1. A tagosítási eljárás megindítása iránti kérvényt a m. kir. Földmívelésügyi Minisztériumhoz kell beküldeni és a tagosítást is a minisztérium rendeli el. 2. A biztosítási szerződést csakis annak megkötésétől számított egy éven túl mondhatja fel. A felmondás folytán a biztosítótársaság követelheti öntől a tartamengedményt.

Kérdés: Bátyámmal közösen örököltünk két lakóházat és félhold gyümölcsös kertet, a haszonélvezet az anyánké. Lehet-e kérni az örökség szétválasztását, mivel a bátyám jutalékát hitelezői megterhelték? (N. A., Himód.) — **Felelet:** Az ingatlan szétválasztását már most is kérheti s legjobb, ha erre vonatkozólag bátyjával megegyezik és ilymódon eszközlik a telekkönyvi szétválasztást. A szétválasztásra bátyja per útján is kényszeríthető. Azonban Ön tévedésben van, ha azt hiszi, hogy bátyja hitelezői az Ön részére is rátehetik kezüket bátyjának adósága fejében.

Kérdés: Férjem után a házat gyermekeim örökölték, de az én haszonélvezetem holtomig javamra bekebelezetett. A kémsény ledől és gyermekeim nem akarják megcsináltatni, ki köteles ezt a munkát elvégeztetni? (Egy özvegyasszony előfizető.) **Felelet:** A ház jókarbantartása a haszonélvező kötelessége, azonban ilyen nagyobb arányú javíttatást az állagtulajdonosok, tehát az Ön gyermekei kötelesek elvégeztetni.

Kérdés: Kölest szeretnék vetni de félek, hogy üszkös lesz. Mivel védhetném meg az üszkőtől? (B. J., Sajóörös.) — **Felelet:** A kölesmagot vetés előtt csávázni kell (pl. „Higosan“ nevű szerrel (200 gramm 100 liter vízre 15—30 percig), vagy „Tillantin B“ és „Tillantin C“-vel (200 gramm 100 liter vízre 60 percig), vagy „Uspulunnal“ (500 gramm 100 liter vízre 20 percig). Termése kat. holdanként 6 mm. országos átlagban.

Kérdés: Tejszövetkezetünk számára hivatalos lapot szeretnék rendelni, melyik lap volna erre a legmegfelelőbb? (B. J., Gélye.) — **Felelet:** Tejszövetkezetek számára ajánljuk a „Tejgazdasági Szemlét“. Megjelenik havonként kétszer. Előfizetési ára félévre 9 pengő. Kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körút 31/b.

Kérdés: 1. Hogyan lehet eredményesen védekezni a gabona drótférgé ellen? 2. Körtefámon kékszinű orrmányos bogarakat vettem észre. A bogarak a levelekre petéznek és besodorják a levelet, hogyan védekezzem ellenük? 3. Meszes, márgás talaju földem van, vetésteigót akarok beállítani, milyen négyes forgó volna kiráncolós? 4. Vessek-e tavasszal biborherét? (Gazdakör, Rudabánya.) — **Felelet:** 1. A drótféreg irtási módjával már igen sokszor, legutóbb a „Vasárnap“ 1928. évi 21. (május 20.) számának 8. oldalán foglalkoztunk. Tessék ott elolvasni. 2. A körtefán mászkáló bogár valószínűleg körtebarkó, ezt úgy szokták irtani, hogy hajnalban, mikor meg van dermedve, a fa alá terített lepedőre lerázzák s azután elégetik. A jövőben azonban küldjön be a bogarokból néhány darabot vagy nekünk, vagy a Rovartani Intézetbe (Budapest, II., Kitaibel-u. 3.), mert csak kellő vizsgálattal lehet biztosan megmondani, hogy milyen bogárról van szó. 3. Négyes forgó a felsorolt növényekből: 1. kapás erősen trágyázva, 2. árpa, 3. biborhere, utána gyenge trágyázással egy másik zöldtakarmány (esalamádé), 4. buza. 4. Biborherét tavasszal vetni nem ajánlatos, mert termése — az időjárás miatt — nagyon bizonytalan. Jobb tarlóba vetni s a következő évi május elején kaszálni s utána korai tengeri, csalamádé, bab, mohar, mustár, köles termelhető.

Kérdés: Nemes rózsafáim levelei összehúzódnak és bepókosodnak, mi lehet a bajuk okozója és hogyan lehetne a betegség ellen védekezni? (K. L., Fertőszergény.) — **Felelet:** Levélsodró hernyók okozzák a bajt; permetezze ¼ százalékos uraniazöld oldatával a rózsafákat.

Kérdés: Oleander virágaimat belepte a vértetű, mit tegyek velük, hogy megszabadítsam a vértetűtől? (Sz. M., Kutvölgy.) — **Felelet:** Az oleandert csak pajzstetű bántja, nem pedig vértetű. Kétszázalékos mosószappanlébe mártott durvább szivaccsal kell a pajzstetves leveleket dörzsölgetni.

Kérdés: Mit tegyek a méhszipéses helyre? (902. számú előfizető.) — **Felelet:** A méhszurás helyét dörzsölje be szalmiakszesszel, esetleg borszesszel. Nem árt a beszurt parányi mérget kiszívni s azután helyét benedvesíteni.

Kérdés: Amerikából jött nagynénémnek több amerikai részvénye és értékpapirja van. A papirokat szeretnénk értékesíteni. Hová forduljunk értékesítés végett? (G. I., Ónod.) — **Felelet:** Az amerikai értékpapirokat bármelyik bank beváltja. Célszerű lenne azonban, ha az értékpapírok jelenlegi árfolyama iránt az amerikai konzulátushoz fordulna, melynek címe: Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 16. sz. Ha esetleg az Amerikában élő magyar konzulátustól óhajtana felvilágosítást papirjai értékesítéséről, úgy forduljon levélben a konzulátushoz, ennek címe: Magyar kir. Főkonzulátus R. H. C. G. Newyork. N. Y. 25. Broadway.

Kérdés: Mennyibe kerül egy államgépgyári cséplőkészlet? (T. F., Sárosd.) — **Felelet:** Teljes felszereléssel tizenötezer pengő. A gépgyár kérésünkre elküldötte címére árjegyzőket.

Kérdés: 1. Milyen engedély szükséges vegyeskereskedés nyitásához? 2. Milyen képzettség kell ahhoz, hogy valaki tejcsarnokos lehessen? 3. Birtokomat hasznóbérebe adtam és annyi adót fizetek a birtok után, hogy a hasznóbér egész összegét adóba kell adnom. Így a birtok bérbeadásából jóformán semmi jövedelem sincsen. Hová forduljak adóelengedés végett? (Á. E., Tengőd.) — **Felelet:** 1. Vegyeskereskedés nyitásához, mivel a fűszer- és vegyeskereskedés nem képesítéshez kötött ipar, elsőfokú iparhatósági, azaz főszolgabírói engedély szükséges. Az engedélyért tehát forduljon a főszolgabíróhoz. 2. Tejesarnok nyitásához különösebb képzettség nem szükséges, előnyben részesül az, aki a kistejgyűjtő tanfolyamot elvégezte. A kistejgyűjtő tanfolyamot a magy. kir. földművelésügyi minisztérium rendezti, eziránt a kérvényeket a földművelésügyi minisztériumba kell eljuttatni. 3. Adómérséklés végett az adó kivetése alkalmazásával adjon be kérvényt az illetékes magy. kir. adóhivatalhoz. Ha az adóhivatal kérését nem intézné el kedvezően, úgy felebezhet az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: Milyen munkára használható az universális kapáló-éke? (B. M., Tótkomlós.) — **Felelet:** A Mauthner-féle universális kapálóéke középkötött és homokos talajon jól bevált kézi szerszám, amellyel naponta egy-két holdat lehet megmunkálni. A kapálóéke munkaképessége függ a vele dolgozó ember ügyességétől. Ha hozzáértő ember dolgozik vele, úgy a rendes emberi kézi munkának három-négyszeresét lehet a kapálóékekkel elvégezni. Nehéz talajon az éke nem válik be. Csoroszlyát a kapálóékekre szerelni nem lehet. A kapálóéke csak talajlazításra és feltöltésre alkalmas, földforgatásra nem.

Kérdés: 1. A községtől három kilométer távolságra lakom, kell-e leventébe járnom? 2. Hitelszövetkezettől kölcsönt vettem fel, amelynek egy részét üzletrészre vonták le. Most a hitelszövetkezet az üzletrészre levont összeg után is kéri tőlem a kamatot. Köteles vagyok-e ezt megfizetni? (Sz. I., Halimba.) — **Felelet:** 1. Köteles. 2. Errevonatkozólag tudnunk kellene, hogy a megállapodásban kikötötték-e az üzletrész után való kamatkivetést, mert ha igen, úgy meg kell fizetni.

Kérdés: 1. Mivel lehet üvegre írni, hogy az írás látható legyen? 2. Hol kapható Gaál Mózes: „Édes anyaföld” című regénye? 3. Előnyben részesül-e az, aki a Vasárnapban megjelent rejtvényeket mind megfejti? 4. Lesz-e újból kép- és bűntörvény pályázat? 5. Megjelenik-e még a Néplap? (Sz. J., Pereked.) — **Felelet:** 1. Fluorhidrogénnel szokás üvegre írni. Ilyenkor az üveg felületét stearinnal vonják be és az üresen hagyott részre öntik a fluorhidrogént, amely azután az üveget kimarja. 2. A kért könyvet nem Gaál Mózes, hanem Benedek Elek írta és helyes címe: Édes anyaföldem. Kapható kiadóhivatalunkban. Ára 5.50 pengő. 3. Különösebb előnyben nem részesül. 4. Igen. 5. Már hosszabb ideje nem jelenik meg.

Kérdés: Hadikölesönkötvényeimet cseh megszállás alkalmával a jegyzőnek adtam át és a kötvények azóta is nála vannak. Már többször kértem a kötvényeket, de még eddig nem sikerült megkapni. A jegyző ur nem akarja visszaadni a kötvényeket. Hová forduljak, hogy a kötvények kiadására kötelezzem? (Előfizető.) — **Felelet:** Ha ismételt felszólításra sem adná vissza a kért kötvényeket, úgy panaszolja be a főszolgabírónál.

Kérdés: 1. Tizenhét és fél katasztrális hold vagyunk van. A vagyonszállást még eddig nem fizettük meg. Kell-e majd birtokunk után vagyonszállást fizetni? 2. Érdemes-e tojáskeltető gépet vásárolni? (É. G. B., Pusztamérges.) — **Felelet:** 1. Az ezer holdon aluli földbirtokok vagyonszállására vonatkozóan a közeljövőben jelenik meg rendelet s majd akkor kell lefizetni a vagyonszállást. 2. Tojáskeltető gépek nagyrésze a használatban kitűnően bevált. Egyedüli hátrány némelyiknél a drága ár, amely azonban a használat folyamán hamar megtérül.

Kérdés: Hol van Budapesten baleseti bíróság és hogyan kell a levélbeli megszólítást címezni? (D. J., Jászapáti.) —

Felelet: Ön valószínűen munkásbiztosítási felsőbíróságot érti balesetbíróságon, amely V., Akadémia-u. 1. sz. alatt van. Egyébként munkásbiztosítási ügyekben az egyes járásbíróságokon alakult munkásbiztosítási bíróságok ítélkeznek. Ilyen van Budapesten is a központi járásbíróságon: M. Kir. Munkásbiztosítási Bíróság. V., Markó-utca 25. szám. Címzés: Tekintetes Kir. Munkásbiztosítási Bíróság.

Kérdés: Községünkben eddig nem volt bevezetve a villanyvilágítás. Most néhány jómodu gazda elhatározta, hogy bevezetik a villanyvilágítást, de a község lakosainak nagyrésze a villanyvilágítás bevezetése ellen foglalt állást. A jegyző ur most mégis be akarja vezetetni a villanyt. Jogos-e a bevezetés? (K. M., Egyházasharaszti.) — **Felelet:** Villanyvilágítás bevezetéséhez községi képviselő testületi határozat szükséges. A képviselőtestület határozatát a törvényhatóságnak is jóvá kell hagynia. Ha tehát a világítás bevezetését a községi testület elfogadta, úgy ez ellen csak a törvényhatósághoz való felebbezéssel lehet élni. A törvényhatóság határozatát is meg lehet felebbezni.

Kérdés: Árpavetésem meglehetősen gyenge, hogyan lehetne, valamilyen műtrágyával megjavítani? (Ifj. B. J.) — **Felelet:** Az árpavetés ma már fejlettségének oly fokán áll, hogy még a gyorsan ható műtrágyák részéről se remélhető megfelelő eredmény. Így jobb lesz ettől eltekinteni.

Kérdés: Kisebb halastavat létesítettem a birtokomon, szükséges-e engedély a halastó fenntartásához? (N. J., Nagyberek.) — **Felelet:** Ha kétséget kizárólag igazolva van, hogy semmi körülmények közt se jut a tóból a víz idegen területre, akkor engedély nem kell. Ellenkező esetben az alispántól kell engedélyt kérni.

Kérdés: A dédnagyapám nevét szeretném felvenni, hová forduljak, hogy a névváltoztatást engedélyezzék? (B. Z. S., Hódmezővásárhely.) — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy nem névmagyarosításról van szó, a névváltoztatást csak legritkább esetben engedélyezik, amikor is esetleg a családban két vagy több azonos nevű egyén él. A névváltoztatás iránti kérelmét a m. kir. belügyminisztériumhoz kell előterjeszteni.

Kérdés: 27 évvel ezelőtt kényszeradósságot vettem át, amelynek egy részét megfizettem. Mennyit vagyok köteles most a fennmaradó részből valorizálva megfizetni? (S. J.-né, Dobódel.) — **Felelet:** Olvassa el a lapunk 20. és 22. számában megjelent „A valorizációs törvény magyarázata” című közleményünket.

Kérdés: Hol lehet gyümölcskonzerválásról szóló könyvet beszerezni? (Gy. J., Soltrádkert.) **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható: Gajári: A zöldség és gyümölcs konzerválása és befőzése című könyv. Ára 1 pengő 50 fillér. L.: Háztartási konzervkészítés, ára 3 pengő 50 fillér. Levelét elküldöttük a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatóságához.

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin

traktor

használ.

Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamú.

Ára 7904 pengő.

Kedvező fizetési feltételek!

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körút 40. sz.

Kérdés: *Hogyan védekezem a ribizlibokrokat belepő levéltetvek ellen? (D. B., Ujfehértó.)* — **Felelet:** Levéltetvek irtására permetezőanyagul ajánlatos: a) Szappanos lé, 100 liter vízben 1—1.5 kg. káliszappan feloldva; b) Quassia-szappanos lé: 1.5 kg. quassiaforgács 10 liter vízben felfőzve, majd 24 órai állás után hozzákeverve 10 liter víz és 1.5 kg. káliszappan keveréke és a két oldat egy hektoliterre felhígítva vízzel. Bármelyik jó, lehetőleg bőven kell velük a megtámadott növényeket bepermetezni.

Bagoly Kálmán: A kért könyv nem kapható, helyette ajánljuk a Halálkigyó című érdekes regényt, melynek ára 2.40 pengő.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. emelet 207.) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkásokat:

Munkáscsapatot:

Hirsch Imre (Muth-puszta, u. p. Felsőöreg) 30 pár aratót. — **Terner Géza gazdasága** (Szentendre) 8 férfi summást egy főzőnővel, három és fél óra, 150 kg. buza és élelmezés-szállítással. — **Báró Malcomes Gyula** (Csibrák, u. p. Kurd, Tolna vm.) 15 pár summást 6 óra, aratással együtt. — **Dr. Kelen Ferenc** (Tahi, Tótfalu) 8—10 férfimunkást cseresznyeszedés és csomagoláshoz azonnal, Nagymaros és Visegrád vidékéről. — **Kálmán Zoltán** (Kiskunhalas) 10—15 férfit szőlőmunkára, permetezésre, havi 1 mm. buza és 1 mm. rozs és élelmezésért. — **Eperjessy Boldizsár** (Poklyos-puszta, u. p. Lapujtó) 10 pár aratót Nógrádból.

Egyeseket:

Dr. Aubermann Miklós (Budaörs) plébániára tehén és ló mellé éves eselédet, kaszálási két óra egy jó kaszás kocsist. — **Varga Bálint** (Ács, Komárom vm.) azonnalra egy kocsist, bentlakás és élelmezésre. — **Borvendég Mihály** (Ács, Komárom vm.) azonnalra két bérest, bentlakás és élelmezésre. — **Kajos Zsigmond** (Vác, Kajos-tanya) egy mindenest fejéshez és lóhoz, 16 mázsa vegyes gabona egy évre, napi 1 liter tej, egy magyarhold tengeri föld, lakás, fűtés. — **Frenyó János** (Cserháthalápi, u. p. és vasutállomás Magyaránador, Nógrád vm.) 10 kat. hold dohányhoz feles kertészt, 1—2 családot. — **Dr. Szakács Péter** (Berhida, Veszprém vm.) két tehén és két ló mellé külső-belső munkára mindenest, teljes eilátás és havi 30 pengőért. — **Terner Géza gazdasága** (Szentendre) 1 traktorkezelőt, 1 kocsist, 1 fejőst. — Budapesttől 30 kilométernyire disz-, zöldség-, gyümölcs- és szőlőhöz értő kertészt június 15-ikére. Részletes feltételek személyes jelentkezés esetén az országos irodába.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vadvirág, Tiszaörs. Ujabb versei között is találtunk közlendőt. Üdvözet! — **Lantos, Bördöce.** Verseit lelkiismeretesen megbiráljuk s majd levélben részletesen válaszolunk. Már futólagos tekintetre is látjuk, hogy van köztük közölhető. — **Á. S., Sajómercse.** Verseit nem mügonddal csinálta. A rimet mégsem lehet annyira elhanyagolni. — **L. J., Litke.** Ez a verse jó lenne, szép is, de az utolsó strófáját ki kellene javítani. Próbálja meg! — **B. K., Kispeterd.** Szép könyvjutalomban fogjuk részesíteni a pályanyerteseket. — **Á. E., Tengőd.** Több jó van köztük. — **Ifj. B. K., Szabadhidvég.** Verse kedves, őszinte érzésű, de ilyet már nagyon sokszor és jobban eimondottak mások. Sajnos, a verselés szabályaival sincs tisztában. Tréfái sikerültek. — **S. F., Dobodél.** Jók; válogatunk belőlük. — **Ifj. Ö. S., Csánig.** Mindkettő hibás. — **A. F., Püski.** Tréfáiból, rejtvényeiből közlünk. — **L. I., Gyöngyöshalász.** Jók. — **O. J., Edelény.** Sajnálatos félreértés folytán maradt ki az Ön neve. Természetesen résztvesz Ön is a pályázaton. A hibát az eredmény kihirdetése alkalmából helyre fogjuk hozni. Szives elnézését kérjük. — **Sz. B. K., Kisujszállás.** Fogadja

leghálásabb köszönetünket jókívánságaiért. Hasonlókkal viszonyoztuk. — **D. L., Csanytelek.** Szomorú híradását mai számunkban közöltük. — **Ifj. O. D., Cserháthaláp.** Jók; sor kerül rájuk. — **Ifj. Cs. M., Rétzilás.** A tréfa jó. — **Á. S., Sajómercse.** Az első tréfa jó; rejtvényeiből közlünk. — **Sz. I. és M., Nógrádpalotás.** Sor kerül a legjobbakra. — **Ifj. Ny. L., Vásárosszentgál.** A talány megüti a mértéket. — **Sz. J., Pereked.** Válogatunk belőlük. — **Ifj. B. I., Szigetazentmiklós.** Küldjön rejtvényt. Rejtvénypályázatra valószínűleg csak ősszel kerül sor, mert nyáron olvasóink nagyrésze el van foglalva. — **Id. S. F., Hegy-magas.** Rejtvénye jó. Levelezőlapon is lehet rejtvénymegfejtést beküldeni. — **V. L., Sály.** Pünkösdi jókívánságait köszönjük. Kockarejtvénye jó. — **K. B., Sajókazinc.** Több jó van köztük. — **N. J., Ócsárd.** Rejtvényeiből közlünk. Tréfái nem váltak be.

TRÉFÁK

Hogy számol a gyerek?

Matyi tudott tizig számolni, de a négyes sehogyse ment a fejébe. Kérdezik egyszer tőle:

— Fiam, a macskátoknak hány lába van?

— Két első és két hátsó lába van a macskának. De a Pista azt mondja, hogy négy.

(Beküldte Bajai János Mohácsról.)

Az okosabb enged.

Hajnal felé bukdácsolt haza János bácsi a korcsmából, Nosza, neki is támadt mindjárt a felesége:

— Hol jártál eddig te világrossza, te falucsufja, te? Hát te már soha sem jössz haza rendes időben?

— Oh, anyjukom, — felelt meghunnyáskodva János bácsi — hiszen hazajöttem volna én még az este, de Péter sógor mindig csak azt mondta, hogy ne menjek, ne menjek. Én meg azt tettem fel magamban, hogy az okosabb enged s ilyenformán aztán maradtam.

(Beküldte Tóka József Berkesdről.)

Mig nem késő.

— Ej, ej, te Pista, — korholja öreg szomszédja a részeges Pistát — hagyj fel az ivással, mig nem késő. Még most leszokhatsz róla, de ha meghalsz, nem tudsz majd leszokni róla.

(Beküldte Bordás Antal Turkevéről.)

A rendőrségen.

Kapitány (a tolvajhoz, aki megint elébe került): Hát nem megmondtam magának legutóbb, hogy nem akarom többet látni?

Tolvaj: Kérem, kapitány ur, én is mondtam a biztos urnak, hogy a kapitány ur nem kíván látni, de sehogysem akarta elhinni.

(Beküldte Benke Tamás Csanádpalotáról.)

Jókor lesz büszke.

Csapkod a palócelegény hátrafelé, az ostorral pattogatva. — Te fickó, — kiált a hátulülő — ne csapkodj azzal az ostorral, mert kiütöd a szememet.

— Én leszek akkor a hibás, — hangzik a büszke válasz.

(Beküldte Juhász János Mikóházáról.)

Az anyámasszony fia.

Elmegy a legény kérébe, de azt a választ kapja, hogy nagyon fiatal, minek házasodik még meg?

— Azért, mert az édesanyám akarja, — vágja ki a legény nagy büszkén.

(Beküldte Pór Vince Patról.)

A katonaságnál.

— Kohn, mondja* meg nekem, mi az a terep?

Kohn hallgat.

— Maga számár! Egész nap benne szaladgál és mégse tudja . . .

— Már tudom!

— Na?

— Egy pár bakkancs.

(Beküldte ifj. Németh Imre B.-Szentkirályról.)

Tömlők

szívó-nyomó tűzoltásra stb.

kerti locsolásra
gumi-kender
kiváló minősé-
gek

valamint tömlőket minden célra.

Szállítja a közismert szaküzlet:

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53. sz.

(Alapítva: 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Apostol S Apostol

(Beküldte Palkovics István Székesfehérvárról.)

2. Pontrejtvény.

**I . t . n . l . e . s . a . a . á .
n . p . z . r . e . z . ő . é .**

(Beküldte idősb Ságvári Ferenc Hegymagasyról.)

3. Szórejtvény.

**Birka kártyában lövésznek 14 P 20 F
van van**

(Beküldte Polcsér András Kismardáról.)

4. Pótlórejtvény.

— ászló	— ng	— lga
— rad	— ár	— ör
— ör	— art	— ór
— ár	— rany	— rr
— szó	— ó:sa	— s
— ár	— ó	

(Beküldte Juhász János Mikóházáról.)

5. Pontrejtvény.

P . r . s . u . y . l . á . i .

(Beküldte ifj. Tóth József Kiskunlacházáról.)

6. Betű- és szórejtvény.

**a
paszuj**

(Beküldte ifj. Szakál József Kercáról.)

7. Szórejtvény.

**A fő Ó aszpirin V A S gyorsan
K I H nem áll
nem fekszik**

(Beküldte Szántó Balogh Kálmán Kisujszállásról.)

8. Betűrejtvény.

**A Ba Ba cs S
U A (é = o)**

(Beküldte Kék Jolán Hosztótról.)

9. Betű- és szórejtvény.

10. Pontrejtvény.

**i Fertő n i
A E**

(Beküldte Wessely Mihályné Cserháthalápról.)

. u . y . d . J . n . s .

(Beküldte Walter Antal Bácsalmási Szőlőkötől.)

11. Számrejtvény.

1, 5, 6, 9	Bolygó.
25, 21, 22, 19	Hangszer.
24, 14, 27, 23	A gyerek szívesen hallgatja.
16, 11, 8	Erősség.
12, 17, 18	A futballista szereti, ha van.
11, 3, 4	Fekszünk benne.
2, 10	Mutatószó.
7, 20	Felkiáltás.
13, 26, 15	Akkor mondd, ha ellenkezel.
11, 26, 27	Kártyafigura.
1—28	Híres mondás.

(Beküldte Farkas Pál Putnokról.)

12. Szórejtvény.

égitest vekker

(Beküldte Bodorkos Domonkos Nagygencsről.)

13. Szórejtvény.

**V V V V
N**

(Beküldte Tóth István Bodvarákóról.)

14. Szórejtvény.

Mári A R A D na

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

15. Betűrejtvény.

3 i betű
2 t
2 é
2 p
2 r

16. Szórejtvény.

**XLIV kerget TTT (é=e)
TT**

(Beküldte Turós István Somogyjádról.)

Rakjunk össze belőle egy vi-
rágnevet.

(Beküldte ifj. Galambos Ist-
ván Viszáktról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 26-ik számban közöljük.

A 20. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Áramszünet. 2. Szórejtvény: Pustzaszer. 3. Pótlórejtvény: Éljen Rothermere lord. 4. Betű- és szórejtvény: Este van már, késő este. 5. Szórejtvény: Világtörténelem. 6. Szó- és betűrejtvény: Utan-utfélen. 7. Tréfás talány: Abroszra. 8. Betű- és szórejtvény: Fejtörő az elme sportja. 9. Betű- és szórejtvény: Körösfű. 10. Szórejtvény: Leánykérő. 11. Betű- és szórejtvény: Éljen Nagymagyarország! 12. Talány: Lehel. 13. Névrejtvény: Keckemét. 14. Pontrejtvény: Szomorú Magyarország. 15. Névrejtvény: Debrecen (hibás). 16. Pótlórejtvény: Kölesönkenyér visszajár.

Helyesen megfejtették: Szakács Veronika, Diószegi Lajos, Szakács Annuska, Szücs János, Sivák Ferenc, Kovács Lukács, Soltész Rudolfné, ifj. Bartók János, Ádám Sándor, ifj. Csatári Mihály, Gombik József, ifj. Borics László, Simon Viktor, Varga Lajos, ifj. Kálmán Ferenc, Kordély Ferenc, Petrovics József, Kék Gyuláné, Tóth Benedek Sándor, Tóth Benedek István, Somogyi Istvánné, Tóka Mihály, Békefi László, Fésüs Mariska, Pásztor Mihály, Szabó József, ifj. Muzsi János, Élő G. Balázs, Györei Ferenc, Németh Vince, Ley Béla, Máder István, Buzás Sándor, Máttheisz Pál, ifj. Tóth József, Bajai János, ifj. Varga András, Farkas Pál, Benesura Imre, Hencze Vilmos, Balogh András, Laczó Icuka és Jucika, Vörös Franciska, Lahoczky György, Sztraka Ferenc, Bodnár János, Füredi György I., Sz. Balogh Lukács, Kecskés Bali József, Huszár István, ifj. Daru János, Salamon Vendel, Szántó Balogh Kálmán, Ságvári Ferenc, Geri Gerzson és Drótos Ferencné.

Jutalomkönyvet nyertek: Somogyi Istvánné (Böres), Huszár István (Sukoró), Németh Vince (Szárköld), Salamon Vendel (Gétye) és Laczó Icuka (Békéscsaba).

A 21-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

ÓVÁS!

A szab. FIX nyugágyakat

utánozzák, vagy ami még rosszabb, régi rendszerű nyugágyakra ráfoglalják, hogy szab. FIX nyugágy! A megtorló intézkedéseket folyamatba tettem.

A szab. FIX nyugágy kizárólag a feltalálónál és a szabadalom tulajdonosánál:

Szóts, Rákóczi-ut 10. sz.

Sip-utca sarkán kapható.

Nyugszékek már 6.— pengőtől kezdve. E lapra hivatkozva, díjtalanul kapja az illusztrált ismertetőt.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(2. folytatás.)

A rendőrtisztviselő egészen melléje lépett s a vállára téve a kezét, ünnepélyes hangon így szólt:

— Elfogató parancsom van az ön letartóztatására. Wilhelm Schlotzke, ön a törvény nevében foglyom!...

Mire az ismeretlen férfiú körülnézett, már négy markos policeman állott mellette.

Végignézte őket, azután vállat vont s engedelmesen megindult velük.

— Milyen megrögzött gonosztevő lehet! — suttogták mögötte.

— Rablógyilkos és mosolygott! — borzadott egy fiatal leány.

— Be kellene dobni a tengerbe! — vágta egy kövér férfiú...

Az „Atlantic“-ot már a hatalmas Szabadság-szobor előtt ringatták az Atlanti Óceán hullámai...

III.

A megmentő távirat.

Egy darabig azt hitte: rossz álmom mindez, amelyen mosolyogni fog, ha felébred. Pillanatok alatt végigfutott az agyában, ami azóta történt, hogy a hajón... brr... rá gondolni is borzalmas. Új életet akart kezdeni az új világban, amelynek szabad levegőjét sóvárogva kívánta a lelke s most itt ül valamilyen rendőrségi épület homályos szobájában, mely olyan, mint egy cella.

Nem sokáig töprenghetett ezen a rettentő változáson, az ajtó kinyílott s egy óriás termetű rendőr lépett be. Anélkül, hogy egyetlen tekintetre méltatta volna, rá mordult, azután megvárta, míg fölkel s megindul. Csak akkor nézett fürkészően az arcába.

— Legjobb lesz, ha mindent bevall, — mondta olyan hangon, amelyből jóindulatot lehetett kiolvasni. — A mi főnökünk nem érti a tréfát s csak maga jár jól, ha kertezés nélkül megmondja az igazat...

A fogoly csak mosolygott, de talán akkor is mosolygott volna, ha a bitó alá kísérték volna most, annyira kábult volt a saját gondolatától. A rendőr látta, hogy nem felel, csak mosolyog s vállatvont.

— A maga dolga, ha meg akar ismerkedni a mi Jimmynk öklével, — dörmögte félig hangosan.

Egy szobába vezették, amelyben két férfiut pillantott meg. Bizonyosan vártak már rá, mert amikor belépett, leplezetlen kíváncsisággal meredtek az arcába. A szoba közepén álló asztalon, rengeteg irat tetején ott feküdt az ő utlevele, amelyet a hajón vettek el tőle.

Az egyik férfi intett a rendőrnek, aki erre tisztelgett és elhagyta a szobát. A fogoly nem várta meg, míg megszólítják, hirtelen kitört belőle a szó:

— Nem magyaráznák meg, miféle komédiát játszanak velem?

Az idősebb férfi, aki nyilván a rendőrfőnök lehetett, megütközve kapta fel a fejét:

— Ön komédiának nevezi ezt? Vigyázzon, sokkal komolyabb dologról van szó!

— Mit kívánnak tőlem? — kérdezte ingerülten a fogoly.

A rendőrfőnök a ceruzájával játszadozott az asztal fölött.

— Wilhelm Schlotzke, — szólalt meg, szuró pillantást vetve a vele szembenállóra — néhány kérdésem lesz önhöz.

— Nem vagyok Wilhelm Schlotzke... — tört ki a

harag a fogolyból. — Ha a nevemre kíváncsi, elolvashatja utlevelemben.

A főnök bólintott:

— Igen, igen... eszerint önt Zentay Lászlónak hívják és magyarországi illetőségű.

— Zentay Lászlónak hívnak és magyar vagyok...

— Igen, igen... legalább is, az utlevél így mondja. Ön azonban nem mondaná meg azt, hogy miképp jutott ehhez az utlevélhez?

— Biztosítom, hogy törvényes uton...

— Ej, ej, Wilhelm Schlotzke, Ön nagyon ingerültnek látszik... Ezt azonban az ön helyzetében nem csodálom. De aki olyan hidegvérrel tudta meggyilkolni Hanke bankárt Berlinben, az itt Newyorkban is megőrizhetné a hidegvérét...

— Nevetséges vád! Borzalmas tévedés! — kiáltotta elszörnyülködve a Schlotzkenak szólított fogoly. — Megmondtam ezt már a hajón is... Itt valamilyen szörnyű tévedésről van szó...

— Igen, igen, hát ez majd kiderül... Ön tehát azt állítja, hogy...

— Zentay László, leszerelt repülőtiszt vagyok, soha életemben nem hallottam annak a német rablógyilkosnak a nevét, sem azét a szerencsétlen bankárét... Hogy én gyilkos lennék? Brrr!...

Hevesen megrázkódott s arcára iszonyat ült ki, mintha csak most eszmélt volna fel arra, hogy milyen szörnyű bűnnel vádolják. A rendőrfőnök önelégült mosollyal nézett rá.

— Hiszen ön remeg! — mondta jelentőségteljesen. — Borzalmas dologra emlékezhetik... Nem lenne jobb, ha könnyitene a lelkiismeretén és mindent szépen elmondana? Higyje el, ez nagyon megkönnyitené a munkámat... no, meg önnek is használna... hallja-e, önnek is használna...

— Csodálkozok, hogy nem fogadom egykedvűen ezt a szörnyű vádat?

— Ön tehát tagadja, hogy azonos lenne Wilhelm Schlotzkevel?

— Határozottan tagadom! Végre is unom már ezt a végzetes félreértést...

— Ez a fénykép pedig azt látszik bizonyítani, hogy Ön és Wilhelm Schlotzke egyugyanazon személy...

A rendőrfőnök veséig ható pillantást vetett a fogolyra, de az nyugodtan állta a tekintetét.

— Nem mutathatná meg nekem is? — kérdezte azzal a kíváncsisággal, amely csak a tiszta lelkiismereté.

— Tessék!

A fogoly egy pillantást vetett a képre és meglepődve kapta fel a fejét.

— Csodálatos hasonlóság! — kiáltotta. — Valóban ez kegyetlen tréfa a sorstól!...

— Nos, — szólta a rendőrfőnök, aki ugylátszik, most már maga is kételkedett foglya bűnösségében, — beláthatja, hogy ez a feltűnő hasonlatosság alapossá teszi a gyanunkat. Sajnálom, de továbbra is fogságban kell Önt tartanom, mindaddig, amíg beismerő vallomást nem tesz, vagy pedig minden kétséget eloszlatóan ki nem derül az Ön ártatlansága...

A fogoly arca őszinte megdöbbenést árult el.

— De hát meddig?

A rendőrfőnök vállat vont, azután megnyomta az asztalon lévő csengőt.

Ugyanaz a rendőr lépett be, aki idekísérte.

— Vezesse vissza a foglyot! — adta ki a parancsot.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Junius 3-án, vasárnap.

Allat- és kirakodóvásár: Kiskunmajsa, Tiszaföldvár. — **Kirakodóvásár:** Gyoma, Hódmezővásárhely. — **Lóvásár:** Budapest.

Junius 4-én, hétfőn.

Allat- és kirakodóvásár: Babócsa, Biharnagybajom, Bükösd (sertésvásár bizonytalan), Dunapentele, Dunaszekeső, Győr, Gyulakeszi, Jászsalszentgyörgy, Kerekegyháza, Kéthely (sertésvásár bizonytalan), Mekényes, Mezőcsát, Mór (sertésvásár bizonytalan), Nagydorog, Pécs, Poroszló, Sátoraljujhely, Siklós, Szakcs (sertésvásár bizonytalan), Szentlőrinc, Szil, Teyel, Toponár (sertésvásár bizonytalan), Vásárosnamény. — **Kirakodóvásár:** Hódmezővásárhely. — **Lóvásár:** Budapest. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagykapornak, Szentgotthárd. — **Allatvásár:** Hatvan, Kunszentmiklós, Kalocsa.

Junius 5-én, kedden.

Allat- és kirakodóvásár: Beled, Hedrehely (sertésvásár bizonytalan), Nagyecsed, Nagykanizsa, Nemesbéd (sertésvásár bizonytalan), Pincehely (sertésvásár bizonytalan), Szikszó, Szombathely. — **Ló- és marhavásár:** Pápa. — **Kirakodóvásár:** Hatvan, Kalocsa, Kunszentmiklós.

Junius 6-án, szerdán.

Allat- és kirakodóvásár: Árpás, Celldömölk, Gamás (sertésvásár bizonytalan), Istvándi (sertésvásár bizonytalan), Kaposvár, Putnok. — **Allatvásár:** Tiszafüred, Kunhegyes, Miskolc. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa. — **Kirakodóvásár:** Szombathely. — **Sertésvásár:** Orosháza.

Junius 7-én, csütörtökön.

Ló- és marhavásár: Orosháza.

Junius 8-án, pénteken.

Allat- és kirakodóvásár: Böhönye (sertésvásár bizonytalan), Büssü (sertésvásár bizonytalan), Ónod.

Junius 9-én, szombaton.

Nincsen vásár.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 29-én.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza 76 kg-os tiszavidéki 33.90—34.10, felsőtiszai 33.80—33.95, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 33.40—33.55, 77 kg-os tiszavidéki 34.20—34.40, felsőtiszai 34.05—34.25, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 33.65—33.85, 78 kg-os tiszavidéki 34.60—34.75, felsőtiszai 34.45—34.60, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 34—34.15, 79 kg-os tiszavidéki 34.90—35.05, felsőtiszai 34.75—34.90, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 34.30—34.50, 80 kg-os tiszavidéki 35.05—35.15, felsőtiszai 34.90—35, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 34.50—34.60, rozs pestvidéki 29.90—30.10, más 29.80—30, árpa elsőrendű 30—30.50, közép 29.50—29.70, zab elsőrendű 31.70—32, közép 31.20—31.50, tengeri tiszántúli 28.50—28.75, egyéb 28.25—28.50, korpá 23.50—23.75 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza márciusra 33—33.02, októberre 30.92—30.94, rozs márciusra 28.58—28.60, októberre 26.82—26.84, tengeri júliusra 28.96—28.98 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 59—64, duplanullás finom tisztalízt 52—54, nullás 52—54, kettős főzölízt 48—52, négyes kenyérlízt 47—51, hatos 42—48 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilónként, budapesti paritásában, minőség szerint: Bab, fehér 47—49, bab, tarka 32—34, bab, fűj 48—50, csillagfürt 25—26, csibehur 35—40, cukorcírok 34—36, kendermag, technikai célokra 42—44, köles, fehér, vetési célokra 45—50, köles, vörös, vetési célokra 30—32, köles, szürke, vetési célokra 28—30, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 65—80, muhar 52—54, mustár 40—45, pohánka 25—27 pengő.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rozs 22, Ella 14, étkezési Wohltmann 10, Krüger 11, takarmányburgonya 9—9.50 pengő métermázsánként a feladóállomáson.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 14—15, réti széna, másodrendű, ó 9—13.50, muharszéna 15—18.50, lucernaszéna, uj 10—15, zöld rosttakarmány 8, széna- és lucernakeverék 15, zöld fű 2, alomszalma elsőrendű 5.40, másodrendű 4—5 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 1.52—1.68, kivételesen 1.72, másodrendű 1.24—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban, 2 darab gödölye 10 pengő lábbon.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.94—0.98, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.98—1.08,

1½—2 éves üszök 0.96—1.20, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, friss fejstehén 1.16—1.30 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Árak: Ökör, legjobb 92—112, középminőségű 72—90, gyengébb 52—70, bika, jobbminőségű 94—104, középminőségű 84—92, gyengébb 72—82, tehén jobb 88—104, közepes 72—86, gyengébb 50—70, növendékmarha 56—96, kicsontoznivaló marha 32—48 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A gyapjunyírások országsszerte megkezdődtek, a belföldi piac helyzete még nem alakult ki. A jelenleg érvényben lévő árak elég nyomottak; prima fésűs gyapjuért (A) 2.90—3, jobb minőségű uradalmi gyapjuért (Bihar-Debrecen vidékéről) 3.10 pengőt fizetnek.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.54—1.62, marhabőr (tarka) 1.72—1.80, borjubőr (hosszu lábbal) 2.70—2.80, báránybőr 1.80—2.60 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Nehéz zsirsertés 1.56—1.62, könnyű sertés 1.44—1.52, közepes 1.52—1.56 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Tisztított vesepecsenye 400—600, rostélyos vastaghátszín felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 180—182, fartő hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 162—280. Gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** comb, felszeletelve 320—420. Sütnivaló 200—360, pörköltnek 150—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 140—180, bárányhátulja 200—320, eleje 200—250 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 280—400, comb, tarja, lapocka 260—300, oldalas 200—280, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas helybeli 260—400, vidéki 300—400. Olvasztani való szalonna 200—216, sózott kenyérszalonna 220—240, füstölt 220—260, háj 220—236, zsíros tepertő 200—260, sertésszír 200—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 120—400, kappan 500—800, ruca 400—1000, lud 900—2000, pulyka 700—1400 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 240—300, csirke 400—700, hizott ruca 250—320, sovány 240—250, hizott lud 250—320, sovány 220—240, ujdonság 300—350, hizott pulyka 250—300, sovány 230—240, ludmáj 600—1200, ludzsír 300—400, ludaprólék 160—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** friss teatojás 10—12, főző 8—9 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harscsa 500—600, ponty 200—320, kárász 160—220, compó 160—240, kevert apróhal 140—160 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 37—41, lefölözött 14—16, tejszín 320—380, tejföl 180—220 fillér literenként, centrifugált teavaj, tömbben 640—720, 10 dkg-os csomagolásban 720—760, főzővaj 520—600, szedett vidéki vaj 520—560, juhvaj 540—600, tehénturó 100—140, sovány tehénturó 80—100, juhturó 300—360, kevert turó 200—320, lipői turó 320—360, hazai ementáli sajt 480—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—110, hántolt egész borsó 96—160, feles 80—130, fehér, aprószemű bab 44—60, nagyszemű 48—80, színes 46—80, finom árpakása 80—100, durva 60—76, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 40—65, petrezselyem 35—60, zeller 120—260, kalarábé őszifajta 35—60, kevert zöldség 40—60, karfiol 250—300 fillér kilogrammonként, sárgarépa ujdonság csomója 10—30, petrezselyem ujdonság 6—20, vöröshagyma zöldjével csomója kalarábé ujdonság darabja 30—70, vöröshagyma zöldjével csomója 3—10, makói vöröshagyma kilogrammja 40—44, közönséges 35—38, fokhagyma 32—60, fokhagyma ujdonság csomója 6—10, cékla kilogrammja 35—50, savanyított káposzta 40—60, teakáposzta ujdonság 60—110, fejessaláta darabja 3—16, torma kilogrammja 50—180, rózsaburgonya 22—30, közönséges 10—20, kifli 26—70, máltai 70—80, tömör csiperkegomba 300—600, ehető kuesmagomba 200—300, szekfügomba 300—500, szárított 800—1600, hónapos retek csomója 4—26, jánosnap retek 12—24, ugorka ujdonság kilogrammja 160—260, ecetes 100—160, vizes 70—80, apró, hegyes zöldpaprika 15—25, tölteni való 60—70, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, főznievaló tök ujdonság 200—300, spárga 50—220, sóska 30—70, tisztított paraj 16—30, gyökeres 10—20 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—200, hazai aszaltszilva 60—100, szilvaiz 136—160, gyümölcsiz 140—400, cseresznye ujdonság 260—600, koszméte 100—180, dió 100—150, dióbél 380—600, mogyoróbél 300—380, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 480—560, gulyás 400—480, rózsas 300—400, erős 200—240, kereskedelmi 180—220, kék mák 120—150, közönséges 100—110, pergetett méz 240—260, házi szinszappan 160—180, közönséges 96—128 fillér kilogrammonként.

Magyarország legolcsóbb cipőforrása

Engel M.

Székesfehérvár, Kossuth-u. 15.

Szállít utárvétellel igen olcsó árban női fekete, pántos divat 14 P-től, női barna, legujabb divat 16 P-től. Drapp szürke és lakk divatcipők 18 P-től, férfi cipők 16 P-től, azokivül többféle divat- és strapaszandál, gummitalpu, gyermekcipők. Minden pár cipőért felelünk. Kockázat nincs, nem megfelelő becserélünk vagy a pénzt vissza küldjük. E lapra hivatkozónak képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

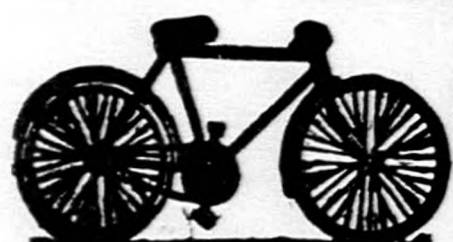
Bor. A borpiacon eddig, a fagykárók dacára sines nagyobb ár-emelkedés, mindössze egyes vidéki koreszmában emelkedtek az árak körülbelül 10 százalékkal. A peronoszpóra Magyarország délnyugati részén fellépett, erélyes védekezés szükséges.

Pálinka. Tájékoztató árak: Törköly 5—5.10, szilva minőség szerint 5.40—5.60, prima kékszilva 6—6.20, seprő 4.60—4.70, borpárlat 6.60—6.80 pengő forgalmi adó nélkül, a vidéki főzdeben, III. táblázat szerint.

Rézgálic. A gyárak 72 fillérért adják vagontételben a rézgálicot, míg kis tételben 80 fillér az ára kilónként. Ár-emelkedésre ok nincsen, mert a magyar piacon úgy bel-, mint külföldi rézgálic elegendő mennyiségben van.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 29-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.88 (20.03); dollár 5.69 (5.71); hollandi forint 2.30 (2.31); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.10^{1/10}) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Csehszlovákia 16.90 (16.98); szerb dinár 9.98 (10.06); francia frank 22.25 (22.75); lengyel zloty 64.05 (64.35); román lei 3.49 (3.54); olasz lira 30.05 (30.25); osztrák schilling 80.35 (80.70) fillér.

A világot 32 év óta **THE CHAMPION** araló eredeti angol

kerékpárokat melyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től. Gyermek biciklik olcsón kaphatók. **Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41.** — Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

A legelőkérdés és annak fontossága

Irta: **Dr. Piukovich József**
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés a szükséges orvoslást megtalálhatja és az anynyira fontos legelőkérdésnek javulását kedvezőbb körülmények közé óhajtja hozni. Kapható: **A VASÁRNAP** könyvostályánál, Budapest, Ó-u. 10.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10—(23.30); ezüst korona 0.35 (0.40); régi ezüstforintos 1.20 (1.30); ezüst ötkoronás 2.10 (2.20) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **MAYER EMIL.**
KIADJA: **CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.**

**Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézéből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR**

Kitűnő gyártmányu
szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: **TERÉNY S.-né.**

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben)

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára!

Kölcsönt óhajtók fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-79
Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7^{1/2} százalékos típusban **készpénzben is.** Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak 5—10 évre. **Zöldhitel és terményelőleg!** Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

Budapest, VI., Váci-ut 45—47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

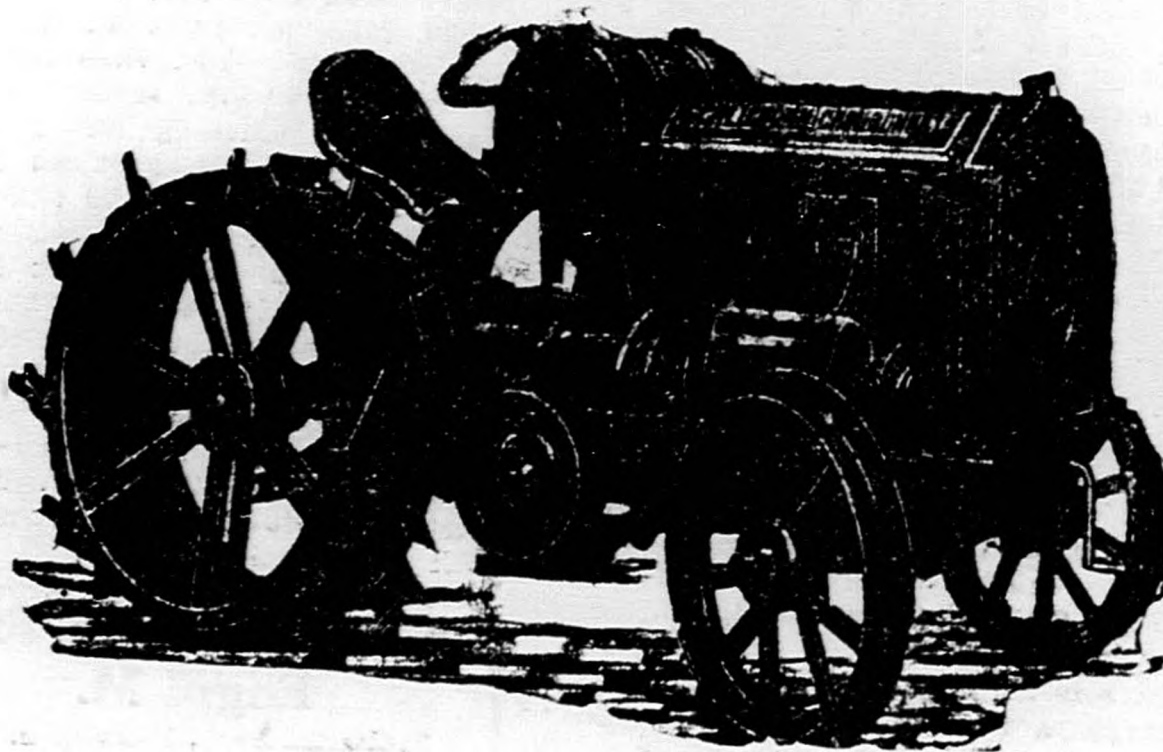
Szeged, Kölcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-ut.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyiregyháza, Széchenyi-tér 7.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagykanizsa, Debrecen, Miskolc, Békéscsaba.

Vontatós és magánjáró lokomobilok, gőz-, benzin- és szivógázüzemre.

Acélkeretes és fakerekes golyóscsapágyas cséplőgépek minden nagyságban.

Schlick—Hanomag Traktorok, „Ásványi“-féle tengeri szárítógépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.